

DORACAK PËR STUDENTË 2023

Departamenti i Antropologjisë
Fakulteti Filozofik

BA ANTROPOLOGJI DHE TRASHËGIMI KULTURORE

punë praktike, projekte hulumtuese, tryeza, revistë akademike, ERASMUS +

**DEPARTAMENTI I
ANTROPOLOGJISË
Fakulteti Filozofik**

Doracak për studentë
2023

Ky doracak është përpiluar nga Departamenti i Antropologjisë,
Fakulteti Filozofik, Universiteti i Prishtinës “Hasan Prishtina”
© 2023, Prishtinë (botuar në korrik 2023)

Ballina: “Studentët duke inventarizuar koleksionin privat të Lajde
Kolgjerajt në Zym të Hasit, korrik 2023”

Shpina: “Studentët në dokumentimin e rrezikut ndaj kalasë së
Pograxhës, korrik 2023”

© Arben Hajdari

Ky doracak mund të shkarkohet si dokument elektronik në
uebfaqen e Departamentit të Antropologjisë.

<https://filozofiku.uni-pr.edu/>

Përmbajtja

Çka është antropologjia?	9
Çka studion antropologjia kulturore?	10
Çka studion arkeologjia?	11
Si studiohet trashëgimia kulturore?	12
Dy fjalë rreth historisë së Departamentit	13
Vizioni, misioni dhe qëllimet	14
Cili është programi i studimit në Departamentin e Antropologjisë?	15
Çfarë pritet nga studimet në programin BA në antropologji dhe trashëgimi kulturore?	15
Si është i strukturuar programi BA?	17
Si qëndron raporti mes teorisë dhe praktikës?	27
Cilat janë format e mësimdhënies dhe mësimnxënies?	27
Cilat janë obligimet e studentëve në procesin e mësimdhënies?	30
A ka secila lëndë silabus apo planprogram?	30
A ka literaturë të mjaftueshme?	31
Biblioteka e Departamentit të Antropologjisë	32
Disa këshilla për lëndët obligative dhe zgjedhore	33
Cilat janë format e komunikimit mes stafit akademik dhe studentëve?	33
Si organizohet viti akademik dhe kur janë afatet e provimit?	33
Si vlerësohen dhe notohen studentët?	34
Cila është procedura e diplomimit?	36
Si mund të ankohen studentët dhe ku?	37
Si fitohet kushti për studim në vitin vijues?	37
Sa angazhohen studentët në punë praktike?	37
A ka programe shkëmbimi për studentët?	38
Çfarë projektsh hulumtuese, trajnuese dhe praktike ekzistojnë brenda Departamentit?	40
Çfarë përkrahje tjetër profesionale ekziston për studentët?	44
Si përfaqësohen studentët në nivel universiteti?	44
Garantimi i mundësive të barabarta	44
Si monitorohen dhe vlerësohen mësimdhënësit?	45
Cilat janë mundësitë e punësimit të studentëve të diplomuar në Departamentin e Antropologjisë?	45
Cilat janë masat e mbrojtjes së sigurisë dhe shëndetit?	46
Shtojca a) Udhërrëfyes për shkrimin antropologjik	47
Shtojca b) Udhëzime etike për hulumtimin në terren, lejet për intervistë, fotografim dhe incizim	53
Shtojca c) Model i formës së marrjes leje për intervistë, fotografim dhe xhirim	55

Të dashur/a studentë/e,

Ky numër i Doracakut për studentë, i pesti sipas radhës, është një vazhdimësi e numrave paraprak, por sjell risi në programin e studimeve. Studentët e rinj, vitin e ri akademik 2023-2024, do fillojnë me program të ri të studimeve: BA Antropologji dhe trashëgimi kulturore. Në kuadër të këtij programi, studentët do të fokusohen në studimet për kulturën dhe shoqërinë; antropologjinë, trashëgiminë kulturore dhe arkeologjike; kultivimin e mendimit antropologjik dhe zhvillimin e shkathtësive dhe aftësive në hulumtim antropologjik; studim empirik dhe teorik për traditën dhe modernen – në kuptimin e ndryshimeve dhe kontinuitetit socio-kulturor.

Për ju që nisni studimet për herë të parë, mirë se vini në Departamentin e Antropologjisë!

Departamenti i Antropologjisë është themeluar në vitin 2001 dhe, nga ajo kohë është konsoliduar, duke përcjellë gjenerata të tëra të studentëve, të cilët pas përfundimit të studimeve baçelor kanë vazhduar karrierën e tyre profesionale, duke u punësuar në institucione të ndryshme të kulturës, trashëgimisë kulturore dhe organizata tjera qeveritare dhe joqeveritare. Të tjerë kanë vazhduar avancimin e tyre në karrierë në Kosovë, rajon dhe në universitete të ndryshme prestigjioze. Përveç komponentës pedagogjike, Departamenti i Antropologjisë ka një numër projektesh kërkimore, disa nga to janë në partneritet ndërkombëtarë. Gjithashtu, ka edhe marrëveshje mobiliteti/shkëmbimi të studentëve dhe stafit akademik. Angazhimi i studentëve në projekte hulumtuese është prioriteti ynë. Në kuadër të këtyre projekteve, studentët aftësohen për punë kërkimore, shkencore dhe, në të njëjtën kohë, duke kontribuar në avancimin e dijeve të reja në fushën e antropologjisë dhe trashëgimisë kulturore. Në kuadër të shumë aktiviteteve kërkimore dhe pedagogjike, në Fakultetin Filozofik zhvillohen mjaft aktivitete tjera, në të cilat Departamenti i Antropologjisë ka një rol shumë të rëndësishëm, siç janë: Programi i Etnografisë Vizuale; Arkivi për Video dhe Fotografi; Programi për Studime dhe Hulumtime Gjinore; Salla e Arkeologjisë; Instituti për Studime Sociale dhe Humanistike; Seminari i Antropologjisë etj.

Ky doracak shërben si udhërrëfyes dhe udhëzues për shumë pyetje e dilema, të cilat mund t'i keni gjatë studimeve tuaja. Shpresojmë se kemi arritur që, përmes këtij udhërrëfyesi, ju kemi bërë më të lehtë orientimin në punën tuaj studimore në departamentin tonë.

Ju urojmë studime të mbara!

Sinqerisht,

Prof.Ass.Dr. Tahir Latifi

Udhëheqës i Departamentit të Antropologjisë

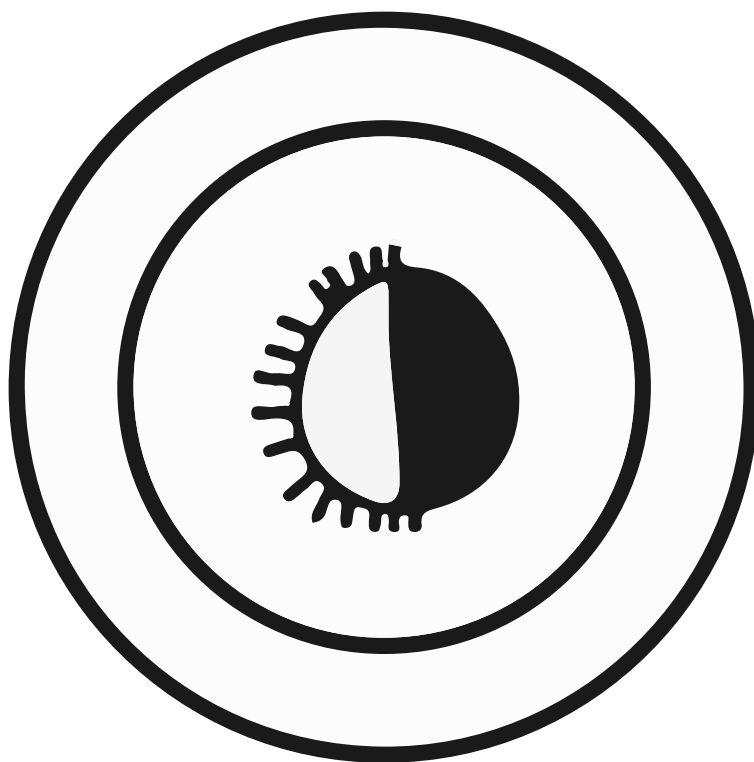
Çka është antropologjia?

Antropologjia është një shkencë dhe dije që studion kulturën njerëzore, si në të kaluarën ashtu edhe në të tashmen, në të gjitha variantet, format, praktikat, përthyerjet e saj duke përfshirë gjuhën, familjen, racën, gjininë, artin, religjionin, etninë, shtetin, kombin, ligjet, bukën, veshjet, doket, zakonet, traditat etj.

Antropologjia përbëhet nga katër fusha apo degë të veçanta studimi:

- antropologjia kulturore;
- arkeologjia;
- antropologjia linguistike (gjuhësore);
- antropologjia biologjike/fizike.

Në Departamentin e Antropologjisë studentët mund të ndjekin studimet antropologjike, të cilat gërshetojnë lëndë nga **antropologjia kulturore**, **arkeologjia**, **etnolinguistika**, me fokus kryesor në **trashëgiminë kulturore**

Çka studion antropologjia kulturore?

Antropologjia kulturore studion marrëdhëniet ndërnjerëzore në kontekst të diversitetit shoqëror e kulturor, me fokus të veçantë në format, praktikat, kuptimet që dalin nga ndryshimet sociale e kulturore. Në kontekst të specializimit të mësimdhënësve të Departamentit, drejtimi i antropologjisë kulturore fokusohet në studimin e marrëdhënieve specifike shoqërore, si variante specifike lokale në kontekst të zhvillimeve globale. Këtu përfshihen studimet e familjes, fotografisë, gjinisë, komunikimit e gjuhës, kulturës buknore, qytetit, fshatit, sigurisë sociale, migrimit, etj. Studentët do të njihen me studimin e simboleve, praktikave dhe proceseve të ndryshme shoqërore përfshirë ritet, traditat kanunore, trashëgiminë

kulturore, kujtesën, raportet e tyre me shtetin, gjininë, globalen, transnacionalen, etj. Fokusi kryesor i Departamentit është të avancojë metodat, qasjen, praktikat e një “antropologjie në shtëpinë tënde”, por gjithnjë në krahasim me studimet e gjëra antropologjike të shoqërive tjera, në rajon dhe botë. Në këtë drejtim studentët kanë përparësi në disa aspekte: puna në terren, puna praktike në institucione, puna në projekte hulumtuese të Departamentit.

Çka studion arkeologjia?

Arkeologjia është shkencë që studion qytetërimet e lashta të shtresuara në kohë dhe hapësirë, duke u bazuar në mbledhjen dhe analizën e gjurmëve të kulturës së tyre materiale. Nga gjurma deri te monumenti, shpeshherë të reduktuara në dromca të shpërndara gjithandej, arkeologët përmes hulumtimeve e vëzhgimeve hedhin dritë mbi të kaluarën historike, që nga parahistoria deri në ditët e sotme. Përmes evidencave të kulturës materiale, arkeologjia synon t'i jep kuptim sistemeve të prodhimit nga materiali deri në produktin final, mënyrave të shfrytëzimit të tyre, braktisjes, ripërdorimit etj, në kontekstin social, shpirtëror, ekonomik, politik. Studentët e arkeologjisë, pasi të kryejnë vitin e përbashkët (vitin e parë akademik) në antropologji, vijojnë programin e veçantë në arkeologji. Nga viti i dytë studentët e programit të

arkeologjisë kanë në fokus mësimin e praktikave dhe proceseve të përgjithshme, lidhur me historikun, zhvillimin, evoluimin dhe karakteristikat e arkeologjisë parahistorike, antike dhe mesjetare, shikuar në hapësira dhe kontekste të gjera dhe të ngushta gjeografike. Po ashtu, rëndësi i kushtohet trajtimit të metodave bashkëkohore të hulumtimeve, studimeve në fushën e arkeologjisë, e cila është e lidhur ngushtë me punën praktike në terren.

Antropologjia linguistike (gjuhësore) merret specifikisht me studimin e gjuhës në kontekst të jetës kulturore e shoqërore.

Ndërsa **antropologjia biologjike/fizike** studion anën biologjike të zhvillimit të kulturës dhe sjelljes shoqërore. Në kuadër të programit të studimit, të disa lëndëve specifike, studentët inkurajohen të lexojn

studime nga këto dy fusha të antropologjisë. Në të ardhmen, Departamenti i Antropologjisë synon të zhvillojë një program më gjithëpërfshirës të studimit antropologjik, duke marrë

parasysh edhe këto dy fusha tejet të rëndësishme.

Si studiohet trashëgimia kulturore?

Trashëgimia kulturore është fushë e gjerë tematike që përfshin trashëgiminë arkeologjike, arkitekturore, shpirtërore, pejzazhet kulturore dhe trashëgiminë e luajtshme. Programi ynë ka një qasje antropologjike, përmes së cilës synohet njohja dhe interpretimi i trashëgimisë kulturore si raport e marrëdhënie kulturore e shoqërore, por edhe njohja e kontekstit dhe specifikave të mbrojtjes, ruajtjes dhe menaxhimit të saj

Dy fjalë rreth historisë së Departamentit

Departamenti i Antropologjisë ekziston që nga viti 2001 dhe është akredituar disa herë. Departamenti i Antropologjisë funksionon në kuadër të Fakultetit Filozofik të Universitetit të Prishtinës “Hasan Prishtina”. Në vitin 2001, ky Departament është themeluar fillimisht me emërtimin “Departamenti i Etnologjisë”. Nisma për themelimin e tij është marrë nga etnologët e angazhuar në Institutin Albanologjik të Prishtinës, përkatësisht nga Prof. Dr. Drita Halimi-Statovci. Po ashtu, kontribut të veçantë në zhvillimin dhe mbarëvajtjen e këtij Departamenti ka dhënë, Prof. Dr. Ukë Xhemaj. Në vitet 2005- 2006, Departamenti i Etnologjisë ka ofruar studimet master në Etnologji, të cilat nuk janë akredituar mëtej.

Më 2010, Departamenti ka ndryshuar emrin dhe është quajtur: “Departamenti i Etnologjisë dhe Antropologjisë Kulturore”, ndërsa nga viti 2014 quhet, “Departamenti i Antropologjisë”. Prej vitit 2014 ka ofruar dy drejtime “Antropologji kulturore” dhe “Arkeologji”. Ndërsa në vitin 2023, Departamenti ka vendosur të ofrojë programin e ri “BA Antropologji dhe trashëgimi kulturore”, si një program unik në studimin antropologjik të trashëgimisë kulturore.

Gjatë dy dekadave e më shumë të ekzistencës së Departamentit të Antropologjisë kanë diplomuar mbi 300 studentë, shumica e të cilëve punojnë në institucione të ndryshme shtetërore të kulturës, trashëgimisë kulturore, sektor të ndryshëm

të biznesit, shoqërisë civile etj. Prej themelimit më 2001 e deri më tani, Departamenti i Antropologjisë ka realizuar rreth 100 vizita në terren, 30 projekte të përbashkëta hulumtuese, mbi 60 ligjërata të profesorëve vizitorë, mbi 30 ekspozita të Departamentit, e një numër të madh aktivitete hulumtuese në fushën e antropologjisë.

Më 2013, pranë Departamentit është themeluar edhe “Arkivi i Fotografisë dhe Videos”, ndërsa më 2017 edhe “Programi i Etnografisë Vizuale”. Më 2018, Departamenti i Antropologjisë ka themeluar edhe “Seminarin e Antropologjisë”, një program me ligjërata të profesorëve vizitorë (8 muaj në vit) nga studiues të jashtëm dhe të brendshëm dhe me aktivitetet tjera periodike. Në vitin 2023 është themeluar edhe revista akademike e Departamentit “Kosova Anthropologica” dhe shkolla verore “Shkolla Verore e Antropologjisë”.

Departamenti i Antropologjisë ka profesorë, asistentë, ligjërues të rregullt dhe angazhuar, shumica e të cilëve kanë kryer studimet në fushën e antropologjisë kulturore, arkeologjisë, historisë, gjuhës, e shkencave tjera shoqërore, në vend e universitete të ndryshme perëndimore. Departamenti i Antropologjisë bashkëpunon me një numër të madh të partnerëve vendorë, ndërkom-bëtarë në fushën e kërkimit shkencor, mësimdhënies dhe promovimit të antropologjisë si shkencë e dije.

Vizioni, misioni dhe qëllimet

Departamenti ka si vizion avancimin e mendimit antropologjik shqiptar. Misioni i departamentit është kultivimi i mendimit antropologjik duke ofruar njohuri themelore mbi kulturën, shoqërinë, për të kaluarën, të tashmen, përmes ligjërimit, mësimit, trajnimit e hulumtimit. Departamenti i Antropologjisë aplikon një gamë të gjërë të qasjeve teorike e praktike për të studiuar kulturën dhe shoqërinë, në kontekst lokal, regjional, global, dhe në linjë me shumë debate klasike dhe bashkëkohore brenda arkeologjisë, antropologjisë, shkencave shoqërore, dijeve humane në përgjithësi. Qëllimet kryesore të departamentit janë si vijon:

- të ofrojë programe themelore (BA) dhe pasdiplomike (MA) të studimit në fushën e antropologjisë;
- të realizojë projekte hulumtuese;
- të ofrojë kurse trajnuese, profesionale, praktike,
- të organizojë konferenca, seminare, tryeza, aktivitete të tjera akademike.

Cili është programi i studimit në Departamentin e Antropologjisë?

Kandidatët që aplikojnë për t'u regjistruar në Departamentin e Antropologjisë do të studiojnë në programin **BA Antropologji dhe trashëgimi kulturore** për 3 vite.

Programi ofron mundësi që studentët të studiojnë antropologjinë si disiplinë unike e studimit të kulturës dhe shoqërisë, duke pasur trashëgiminë kulturore si tematikë kryesore. Profili i studimit korrespondon me profilet ndërkombëtare të studimit ku një disiplinë është kryesorja, në kombinim me një disiplinë tjetër apo tematikë specifike. Duke parë e analizuar nevojën e studimit antropologjik të trashëgimisë kulturore, me njohje të thellë dhe të gjerë empirike, Departamenti ka dizajnuar këtë program sepcifik.

Trashëgimi kulturore është shprehja kulturore që vlerësohet

nga shoqëria dhe komuniteti. Me trashëgimi kulturore zakonisht nënkuptohet trashëgimia arkeologjike, arkitekturore, trashëgimia kulturore shpirtërore, pejzazhet natyrore, trashëgimia e luajtshme. Prej kështjellave, te muzetë, prej praktikave të vjetra kulturore, te festivalet historike, prej kujtesës kolektive te turizmi kulturor, ekzistojnë një mori aspektesh, temaash e kategorish që janë apo ndërlidhen me trashëgiminë kulturore.

Studentët njihen me qasjet, teoritë, mendimet e metodat antropologjike, por edhe me përdorimin e tyre në studimin e trashëgimisë kulturore, ku përfshihet edhe mënyra se si mbrohet, ruhet e interpretohet trashëgimia kulturore.

Çfarë pritet nga studimet në programin BA në antropologji dhe trashëgimi kulturore?

Siç është thënë më lart, në vizionin, misionin e Departamentit të Antropologjisë, përmes këtij programi do të avancohet mendimi dhe hulumtimi antropologjik.

Programi themelor në BA pritet të ofrojë përgatitje akademike dhe profesionale për studime antropologjike të kulturës dhe trashëgimisë kulturore, duke u bazuar në metoda, qasje e teori pluraliste të studimit antropologjik, që aplikohen në uni-

versitete perëndimore. Për më tepër, nëse ndiqet me sukses programi i profilizuar, studentët e antropologjisë priten të marrin njohuri specifike në planifikimin e projekteve hulumtuese në antropologji dhe trashëgimi kulturore.

Pas përfundimit me suksese të studimeve të nivelit themelor (bachelor), studentët do të jenë të aftë, që në mënyrë të pavarur, grupe, të realizojnë studime profesionale në

fushën e antropologjisë kulturore dhe trashëgimisë kulturore.

Po ashtu, ata do të aftësohen të menaxhojnë projekte hulumtuese, të ofrojnë këshilla profesionale për institucione të kulturës, trashëgimisë kulturore

dhe të fushës së industrisë kreative kulturore. Studentët do të inkurajohen të mendojnë në mënyrë të lirë dhe kritike, duke respektuar parimet e lirisë akademike dhe pluralitetin e diversitetin e mendimit akademik.

Po ashtu, studentët që i përfundojnë me sukses studimet, parashihet të marrin këto aftësi dhe shkathtësi profesionale:

- Aftësitë për të identifikuar, hulumtuar, interpretuar dhe krahasuar idetë, format, praktikat dhe marrëdhëniet kryesore shoqërore dhe kulturore, në kontekst të ndryshimit nga e kaluara deri te sotmja
- Njohuritë dhe aftësitë e përdorimit të metodave, teknikave, teorive dhe qasjeve bashkëkohore

të antropologjisë në realizimin e planifikimit, hulumtimit, analizës dhe shkrimit antropologjik

- Kompetencat për të identifikuar, dokumentuar, interpretuar dhe promovuar trashëgiminë kulturore nën dritën e parimeve, ligjeve, standardeve dhe praktikave më të mira

- Aftësitë analitike dhe kritike e të kuptuarit të teksteve, materialeve dhe debateve antropologjike, në kontekst lokal dhe global

- Aftësitë praktike për përgatitjen e projekteve kulturore, kreative dhe hulumtuese, dhe zbatimin e tyre në kontekst të tregut të punës, duke përfshirë sektorin privat, publik dhe jo-fitimprurës

- Shkathtësitë e punës individuale dhe punës në grup dhe shkathtësitë e punës praktike në projekte bashkëpunuese ndër-institucionale, ndërdisiplinore e ndërsektoriale.

Si është i strukturuar programi BA Antropologji dhe trashëgimi kulturore?

Programi i studimit është përpiluar me lëndë specifike të disiplinës, por edhe me lëndë ndërdisiplinore, të cilat hapin horizontin e studentëve për të fituar kompetenca edhe në fushat tjera ndërdisiplinore. Programi ka lëndë kryesore lëndët klasike të fushës së antropologjisë kulturore, lëndë arkeologjike, lëndë historike dhe lëndë në fushën e studimit të trashëgimisë kulturore, si pjesë e veçantë studimore e këtij programi. Struktura e programit kompozohet sipas modelit “major and minor pathways”, të ofruara në universitetet tjera perëndimore.

Po ashtu, i gjithë programi është i përpiluar mbi analizën e nevojave të një programi për t’u ofruar studentëve të antropologjisë kompetenca specifike për punësim adekuat në institucione të kulturës, trashëgimisë kulturore, organizata të shoqërisë civile e në sektorin privat të turizmit kulturor.

Në anën tjetër, programi ofron edhe mundësinë e zhvillimit të personalitetit të hapur të studentëve në njohjen e kulturës dhe diversitetit kulturor, por edhe aftësive profesionale për t’u përgatitur për punë praktike.

Programi është i bazuar në qasjet, metodat, teoritë dhe perspektivat antropologjike të studimit të kulturës e shoqërisë, por krahas temave të përgjithshme, fokusohet edhe në studimin e trashëgimisë kulturore.

Koncepti i trashëgimisë kulturore është mjaft i gjerë, qoftë kur konceptohet nga akademikët, qoftë nga institucionet qeveritare kombëtare, qoftë nga organizatat ndërkombëtare të mbrojtjes dhe ruajtjes. Ky koncept përfshin artefaktet kulturore, gjuhën, botëkuptimet dhe sjelljen, shprehjet dhe identitetet kulturore, praktikat dhe simbolet, tradita dhe zakonet, të kaluarën dhe të tashmen, interpretimin dhe menaxhimi e me radhë.

VITI I PARË - Semestri I

	Lëndët obligative	Ligj/Usht	ECTS
1	Hyrje në antropologji	3+2	6
2	Hyrje në arkeologji	3+2	6
3	Hyrje në trashëgimi kulturore	3+2	6
4	Histori e qytetërimeve	3+2	6
5	Hyrje në shkrimin akademik	3+2	6
	Gjithsej	15+10	30

VITI I PARË - Semestri II

	Lëndët obligative	Ligj/Usht	ECTS
1	Etnologji shqiptare	3+2	7
2	Histori ilire	3+2	6
3	Etnolinguistikë	3+2	6
4	Struktura dhe organizimi shoqëror	3+2	6
	Lëndët zgjedhore (zgjedhet një)	Ligj/Usht	ECTS
5a	Festat dhe festivalet ¹	2+2	5
5b	Histori e religjioneve	2+2	5
	Gjithsej	14+10	30

VITI I DYTË - Semestri III

	Lëndët obligative	Ligj/Usht	ECTS
1	Teoritë antropologjike	3+2	7
2	Metodat dhe teknikat e hulumtimit	3+2	6
3	Antropologji e gjinisë	3+2	6
4	Antropologji vizuale	3+2	6
	Lëndët zgjedhore (zgjedhet një)	Ligj/Usht	ECTS
5a	Histori e artit	2+2	5
5b	Trashëgimi atrocitare	2+2	5
5c	Gjuhë angleze	2+2	5
	Gjithsej	14+10	30

VITI I DYTË – Semestri IV

	Lëndët obligative	Ligj/Usht	ECTS
1	Trashëgimia dhe mjedisi	3+2	7
2	Mediat dhe kultura	3+2	6
3	Mbrojtja ligjore e trashëgimisë kulturore	3+2	6
4	Familja dhe farefisnia	3+2	6

¹ Kjo lëndë ofrohet edhe në gjuhë angleze

	Lëndët zgjedhore (zgjedhet një)	Ligj/Usht	ECTS
5a	Histori gojore	2+2	5
5b	Politikat dhe praktikat e kujtesës	2+2	5
5b	Gjuhë angleze II	2+2	5
	Gjithsej	14+10	30

VITI I TRETË - Semestri V

	Lëndët obligative	Ligj/Usht	ECTS
1	Migrimi dhe siguria sociale	3+2	7
2	Trashëgimia arkeologjike e Kosovës	3+2	6
3	Muzetë dhe ekspozimi i kulturës	3+2	6
4	Menaxhimi i trashëgimisë kulturore	3+2	6
	Lëndët zgjedhore (zgjedhet një)	Ligj/Usht	ECTS
5a	Teoritë dhe praktikat e konservimit	2+2	5
5b	Turizmi kulturor	2+2	5
5c	Zgjedhet një lëndë në fakultetet/departamentet të UP-së	2+2	5
	Gjithsej	14+10	30

VITI I TRETË – Semestri VI

	Lëndët obligative	Ligj/Usht	ECTS
1	Antropologji e Evropës Juglindore	3+2	6
2	Antropologji e kulturës buknore	3+2	6
3	Dizajnimi i projekteve kulturore	3+2	6
4	Punim Diplome	0+5	7
	Lëndët zgjedhore (zgjedhet një)	Ligj/Usht	ECTS
5a	Veshjet dhe identiteti ²	2+2	5
5b	Kultura digjitale dhe komunikimi	2+2	5
5c	Zgjedhet një lëndë në fakultetet/departamentet të UP-së	2+2	5
	Gjithsej	14+10	30
	Gjithsej	145	180

² Kjo lëndë ofrohet edhe në gjuhë angleze

Udhëheqësi i Departamentit

Udhëheqësi i Departamentit të Antropologjisë udhëheq me Departamentin në cilësinë e drejtuesit, duke qenë kështu përgjegjës për udhëheqjen, mbikëqyrjen, realizimin e vizionit, misionit, qëllimeve dhe komunikimin mes Departamentit dhe instancave tjera të universitetit, si dekanati, rektorati. Udhëheqësi i Departamentit është adresa e parë e kontaktit si për studentët, stafin e Departamentit të Antropologjisë, po ashtu dhe për ata/ato, që mund të kenë interesim të bashkëpunojnë me Departamentin e Antropologjisë. Udhëheqësi përfaqëson Departamentin në mbledhjet e Fakultetit, respektivisht Universitetit, thërret dhe drejton mbledhjet e brendshme të Departamentit.

Po ashtu, udhëheqësi i Departamentit të Antropologjisë, kujdeset për mbarëvajtjen e veprimtarive akademike, studentore të Departamentit të Antropologjisë, duke shërbyer si një halkë mes fakultetit dhe degëve e hallkave të tjera të Universitetit të Prishtinës.

Udhëheqësi i Departamentit të Antropologjisë është: Prof.Ass.Dr. Tahir Latifi

Sekretari i Departamentit

Sekretari i Departamentit të Antropologjisë ndihmon udhëheqësin e departamentit në menaxhimin dhe mbarëvajtjen e punëve të departamentit dhe në mungesë të tij, e zëvendëson atë. Sekretari është përgjegjës, ndër të tjera, për mbajtjen e procesverbaleve të mbledhjeve, vendimeve të departamentit, të listës së të diplomuarve dhe të studentëve që janë në proces të diplomimit. Pas udhëheqësit, sekretari është personi i dytë zyrtar të cilit mund t'i drejtohen studentët për konsultime rreth orareve të ligjëratave apo provimeve si dhe nevojave të tyre në përgjithësi.

Sekretar i Departamentit të Antropologjisë është:
Ass. MA. Durim Abdullahu, doktorant

Mësimdhënësit e rregulltë dhe të angazhuar

Në Departamentin e Antropologjisë japin mësim profesorët, asistentët dhe ligjëruesit e angazhuar.

Kontakti zyrtar i Departamentit është: antropologjia@uni-pr.edu

Mësimdhënësi	Zyra	Adresa elektronike
<p>Prof. Ass. Dr. Tahir Latifi</p> <p>Tahir Latifi është profesor në Departamentin e Antropologjisë. Ka kryer studimet e doktoraturës në Universitetin e Graz-it (Austri), Qendra për Histori dhe Antropologji e Evropës Juglindore. Ai është i fokusuar në studime dhe hulumtime për familjen, farestinën, politikat sociale, migrimin, demografinë, të drejtën zakonore, ndryshimet socio-kulturore. Botimi i tij i fundit është në vitin 2020, Botimi i fundit, në bashkautorësi me Lumnije Kadriun, "Kullat në Rrafshin e Dukagjinit hambar kujtese dhe identiteti kulturor", Gjurmime Albanologjike folklorë dhe etnologji, 51/2021</p>	20	tahir.latifi@uni-pr.edu
<p>Prof. Ass. Dr. Arben Hajdari</p> <p>Arben Hajdari është profesor i arkeologjisë në Departamentin e Antropologjisë. Studimet BA i ka të përfunduara në Universitetin e Prishtinës, kurse ato të nivelit MA dhe PhD në Universitetin Pierre Mendes France, Grenoble II (Francë) në fushën e arkeologjisë dhe historisë antike. Fushë të specializimit ka periudhën romake me fokus në çështjen e romanizimit (akulturimit). Merret gjithashtu me epigrafi dhe numizmatikë. Është autor i disa eseve të botuara brenda dhe jashtë vendit.</p>	128	arben.hajdari@uni-pr.edu
<p>Prof. Asoc. Dr. Arsim Canolli</p> <p>Arsim Canolli ka kryer studimet në Mbretëri të Bashkuar, ku edhe doktoroi në antropologji (UCL). Interesimi i tij është në kulturën buknore, kulturën materiale, trashëgiminë kulturore, teorinë antropologjike, kujtesën kolektive, antropologjinë e identitetit, historinë e mendimit etnologjik, festivalet folklorike, etj. Libri i tij i fundit është <i>Rrënjë, rrugëtime, rropatje: interpretime antropologjike (2022)</i>. Ende i ka hobi ecjet në mal dhe bukën e mirë.</p>	121	arsim.canolli@uni-pr.edu

<p>Prof. Ass. Dr. Zanita Halimi Zanita Halimi ka kryer studimet doktorale në Universitetin e Vienës, në Institutin për Etnologji të Evropës. Me studentët e Departamentit të Antropologjisë ka realizuar disa ekspozita etnografike, video dokumentuese, që në fokus ka ritualet në Kosovë. Ka të botuar disa ese antropologjike për etnologjinë shqiptare, antropologjinë vizuale e muzeologjinë. Ajo kryeson Programin për Etnografi Vizuale. Libri i saj i parë “ Copëza etnografike” është botuar më 2023.</p>	123	zanita.halimi@uni-pr.edu
<p>Prof. Ass. Dr. Arsim Sinani Arsim Sinani profesor i etnolinguistikës, shkrimit akademik, mediave e kultura, menaxhimi i trashëgimisë kulturore, në Departamentin e Antropologjisë. Doktoroi në Universitetin e Tiranës, në trajtimin e problemeve të gjuhës shqipe në Maqedoninë e V. Monografia “(Mos) zyrtarizimi i gjuhës shqipe në Republikën e Maqedonisë” një studim lingustik botuar nga UET Press. Ka pasion Malin Sharr, traditat, ritet e vjetra, arkivat. Editor i revistës shkencore “Diskutime”, themelues i Festivalit etnokulturor “Sofra fest”. Ka dy ekspozita të përhershme në Muzeun e Alfabetit në Manastir. Drejtor i Institutit për studime sociale e humanistike ISSH, në Fakultetin Filozofik të UP-së.</p>	118	arsim.sinani@uni-pr.edu
<p>Ass. MA Durim Abdullahu (doktorant) Durim Abdullahu është asistent dhe sekretar në Departamentin e Antropologjisë, Fakulteti Filozofik, Universiteti i Prishtinës. Studimet (BA, MA) në histori i ka kryer në Universitetin e Prishtinës, ku është edhe doktorant. Fushat e interesit të tij: kultura mesjetare e Ballkanit Perëndimor, identiteti i arbërve në veçanti, historia e përditshmërisë së shqiptarëve gjatë modernitetit të vonë, antropologjia e gjuhës dhe religjionit, mediat e kultura. Botimi i tij i fundit është: “Myth and Mythical Spaces: Conditions and Challenges for History Textbooks in Albania and South-Eastern Europe” (Göttingen: 2018)</p>	20	durim.abdullahu@uni-pr.edu
<p>Ass. MA Ilir Culaj (doktorant) Ilir Culaj është asistent i arkeologjisë në Departamentin e Antropologjisë. Studimet BA i ka përfunduar në “Universitetin e Prishtinës”, kurse ato të nivelit MA në Universitetin “Lumière-Lyon-II” të Francës. Aktualisht është duke ndjekur studimet doktorale në “École normale supérieure” (Paris) për arkeologji dhe histori të kohës antike. Fokusi i tij i studimeve përfshin periudhën romake, me theks të veçantë religjionin romak dhe epigrafinë latine.</p>	128	ilir.culaj@uni-pr.edu

<p>Prof. Ass. Dr. Sedat Baraliu</p> <p>Sedat Baraliu është ligjërues i arkeologjisë në Departamentin e Antropologjisë. Ka mbaruar studimet BA në Universitetin e Prishtinës, kurse ato në nivelit MA dhe PhD në Universitetin Pierre Mendes France (Francë), në fushën e arkeologjisë dhe historisë antike. Fushë të ngushtë të specializimit e ka periudhën e hekurit, me fokus të veçantë praktikat dhe ritet funerale. Është autor i disa eseve të botuara brenda dhe jashtë vendit.</p>	20	sedat.baraliu@uni-pr.edu
<p>Ass. MA. Pleurat Kabashi (doktorant)</p> <p>Pleurat Kabashi është mësimsdhënës në Departamentin e Antropologjisë. I ka kryer studimet bazike në Universitetin e Prishtinës, magjistraturën në Universitetin “Pierre Mendes Francë”, në Grenoble të Francës, është në proces të përfundimit të studimeve doktorale në Universitetin «Lumiere Lyon 2”, në Lion të Francës. Fokusi i studimeve të tij prek periudhën antike, me theks të veçantë periudhën romake. Merret me trashëgimi kulturore dhe gërmime arkeologjike.</p>	122	pleurat.kabashi@uni-pr.edu
<p>Prof. Ass. Dr. Kujtime Boshtrakaj</p> <p>Prof. Ass. Dr. Kujtime Boshtrakaj Camaj, profesore në Departamentin e Antropologjisë, ku ligjeron lëndët: Epigrafi dhe Numizmatikë, Histori mesjetare e Evropës dhe Histori mesjetare e Evropës Juglindore. Fusha e studimit të saj është e fokusuar në Antikitetin e vonë dhe Mesjetën e hershme. Ka të botuara disa punime shkencore, brenda dhe jashtë vendit.</p>	21	kujtime.bosh-trakaj@uni-pr.edu
<p>Prof. Ass. Dr. Rozafa Basha</p> <p>Rozafa Basha është profesore në lëndët që mbulojnë fushën e projektimit të ndërtesave banesore në Fakultetin e Arkitekturës. Në vitin 2002 përfundoi studimet pesëvjeçare dhe mori titullin Inxhinierë e Diplomuar e Arkitekturës në Seksionin e Arkitekturës në Fakultetin e Ndërtimtarisë dhe Arkitekturës në Prishtinë. Në vitin 2010 përfundoi studimet pasdiplomike në Universitetin e Lundit në Suedi dhe mori titullin Master Shkencor në Dizajnin Urban të Qëndrueshëm. Në vitin 2019 mori titullin Doktor në Fakultetin e Arkitekturës dhe Urbanistikës në Universitetin Politeknik të Tiranës. Interesimet e saj studimore lidhen me fushën e projektimit të banimit, mjedisit të ndërtuar pa barriera dhe projektimit/ planifikimit me pjesëmarrje</p>	124	rozafa.basha@uni-pr.edu

<p>Ass. Dr. Rozafa Berisha</p> <p>Rozafa Berisha i ka përfunduar studimet bachelor në Universitetin e Prishtinës ndërsa ato master në KU Leuven. Në vitin 2022 ajo ka përfunduar studimet e doktoraturës në antropologji sociale në Universitetin e Manchesterit. Teza e saj ka hulumtuar shpresat dhe praktikat e orientuara drejt së ardhmes të grave të reja një dekadë pas pavarësisë së Kosovës, duke shpalosur se si projekti politik i shtet-ndërtimit, ashtu si edhe gjinia e klasa, formëson këto shpresa si në nivel kolektiv ashtu edhe në atë individual. Ky projekt është vlerësuar me çmimin Radcliffe-Brown në Angli. Hulumtimi i saj i mëparshëm është botuar në Anthropology of East Europe Review dhe ajo gjithashtu është autore në kapituj librash dhe blog poste antropologjike. Ajo ka ligjëruar në Universitetin e Manchesterit.</p>	/	rozafa.berisha@uni-pr.edu
<p>Ass. MA Yllka Sylja-Uka</p> <p>Bashkëpunëtoreshë asistente në Fakultetin Filozofik, Departamenti i Antropologjisë në Universitetin e Prishtinës. I ka kryer studimet Bachelor në Universitetin e Prishtinës, në Departamentin e Etnologjisë dhe Departamentin e Psikologjisë. Masterin në etnologji dhe folklor në Qendrën e Studimeve Albanologjike, Instituti i Antropologjisë Kulturore dhe Studimit të Artit, në Tiranë. Fushat e interesit: antropologjia e kanunit, antropologjia e së drejtës dhe ligjit, migrimet, etnopsikologjia</p>	/	yllka.syla@uni-pr.edu

Personeli administrativ

Personeli administrativ ndihmon stafin dhe studentët e antropologjisë në mbarëvajtjen e mësimdhënies e mësimnxënies në Departament. Personeli administrativ kujdeset për procedurat e regjistrimit, përgatitjen e profilit studentor në sistemin e menaxhimit të te dhënave, kujdeset për sistemin e menaxhimit elektronik (SEMS) dhe analog të provimeve etj.

Personeli	Pozita	Zyra	Adresa elektronike
Albulenë Mazreku	referente e Departamentit të Antropologjisë	02	albulene.mazreku@uni-pr.edu
Mentor Maka	zyrtar i TIK-ut	06	mentor.maka@uni-pr.edu
Agim Hyseni	zyrtar i arkivit	10	agim.hyseni@uni-pr.edu
Lumnije Ahmeti	sekretare e Fakultetit Filozofik	16	lumnije.ahmeti@uni-pr.edu
Ibrahim Hoxha	zyrtar për mësim	15	ibrahim.hoxha@uni-pr.edu
Ardita Beshiri	zyrtare për bibliotekë		ardita.beshiri@uni-pr.edu

Si qëndron raporti mes teorisë dhe praktikës?

Departamenti i Antropologjisë kultivon e promovon studimin e bazuar në qasje të kombinuar teorike dhe praktike.

Puna praktike është pjesë përbërëse e planprogramit. Plani mësimor parasheh organizim të vazhdueshëm të punës në terren, që prezantohet përmes seminareve, performancave, vizitave vrojtuese e intervistuese në terren, përnjohjeve, gërmimeve arkeologjike, restaurimit, konservimit, fotografimit, filmimit, ekspozitave dhe aktiviteteve tjera. Studentët inkurajohen të prezantojnë punën e tyre me prezantime, ekspozita etj., në hapësirat publike brenda e jashtë UP-së, si në muze, galeri, institute, media, forume ndërkombëtare. Gjatë studimeve, studentët do të marrin njohuri në zhvillimin e argumentimit dhe analizës teorike të evidencës empirike. Këto njohuri do të jepen përmes ligjëratave dhe seminareve, por edhe në proces të zhvillimit të hulumtimit, shkrimit dhe vlerësimit.

Studentët do të jenë në gjendje të diskutojnë për konceptet, argumentimin, qasjen, teorinë e metodat e ndryshme në kontekst të mendimit

kritik në fushën e antropologjisë, duke ekzaminuar edhe evidencën e vjetër në kontekst të argumenteve të reja por edhe argumentet e vjetra në kontekst të evidencës së re.

Studentët do të inkurajohen të lexojnë dhe të diskutojnë leximet e tyre me kolegë e profesorë gjatë ligjëratave, seminareve, aktiviteteve tjera, sepse leximet janë esenciale për zhvillimin e argumentit teorik në raport me evidencën e re empirike.

Si një nga prioritetet e veta, Departamenti e konsideron ngritjen e aftësive dhe kompetencave për hulumtim (të studentëve, të diplomuarve, dhe asistentëve). Departamenti i jep përkrahje të vazhdueshme akademike të diplomuarve në programet e Departamentit.

Përkrahja nënkupton konsultimin, mentorimin për avancim akademik, identifikimin dhe përgatitjet për vazhdim të studimeve, përfshirjen potenciale të atyre që diplomojnë në projekte hulumtuese (punë në terren, si asistent në hulumtim, pjesëmarrje në konferenca, punëtori, shkolla verore etj.).

Cilat janë format e mësimdhënies dhe mësimnxënies?

Mësimdhënia dhe mësimnxënia bëhen përmes ligjëratave, seminarve, ushtrimeve, konsultimeve, projekteve hulumtuese (*terren, laboratore*) dhe leximit, diskutimit dhe vlerësimit të vazhdueshëm gjatë

studimeve. Po ashtu vlerësohet edhe puna e studentëve kur bëhet në grup.

Ligjëratat

Ligjëratat janë orë leksionesh të drejtuara nga profesorë përkatës që i mbanjnë ato lëndë, në të cilat studentëve u ligjërojnë në intervale javore për çdo lëndë. Gjatë ligjëratave, të cilat studentët janë të obliguar t'i përcjellin rregullisht, studentët njihen me përmbajtjen e lëndëve të parapara në programin e studimeve. Në fillim të çdo semestri, studentët marrin një planprogram/silabus të lëndës nga profesorët që bartin lëndët, përmes së cilit studentët njihen me përmbajtjen e ligjëratave gjatë 15 javëve, në njërin semestër. Në kuadër të ligjëratave, studentët kanë të drejtë

të shprehin mendimet dhe qëndrimet e tyre, t'u parashtrojnë pyetje profesorëve në lidhje me temat që ligjërohen si dhe të kërkojnë sqarime shtesë në rast se kanë probleme të kuptojnë, apo të nxënë idetë, metodat, praktikat dhe teoritë që u ligjërohen. Aktiviteti dhe pjesëmarrja e studentëve në ligjëratat si angazhim, evidentohen, vlerësohen nga profesorët dhe përfshihen në notimin përfundimtar të studentëve. Profesorët janë të obliguar t'i përmbahen përmbajtjes së silabusëve përkatës.

Ushtrimet

Ushtrimet janë orë mësimore të strukturuar si pjesë përcjellëse të ligjëratave, të cilat rëndom mbahen nga asistentët e departamentit. Në ushtrime, të cilat studentët janë të obliguar t'i përcjellin rregullisht, praktikohen qasje e metoda të ndryshme ku studentët mësojnë dhe njëkohësisht

i testojnë njohuritë e tyre. Për dallim nga ligjëratat, ku koha më e madhe u takon profesorëve, ushtrimet janë paraparë si mundësi për më shumë komunikim, dialog e punë praktike mes studentëve dhe asistentëve. Në ushtrime mund të vijnë më shumë në shprehje idetë dhe mendimet e

studentëve, ku komunikimi ndërmjet vetë studentëve dhe asistentëve është i drejtpërdrejtë. Seminaret dhe detyrat, studentët rëndom i prezantojnë dhe diskutojnë me asistentë dhe studentët e tjerë pikërisht gjatë ushtrimeve, për çka ata vlerësohen, vlerësim ky që përpjestohet me notimin përfundimtar.

Konsultimet

Secili profesor dhe asistent, ka një orar prej katër orësh në javë, të ndarë për të pritur në zyret e tyre studentët në konsultime. Oraret e konsultimeve paraqiten në dyer të zyrave të secilit profesor. Gjatë orarit të konsultimeve studentët mund të bisedojnë ballazi me profesorët dhe asistentët për aktivitetet në ligjëratat dhe ushtrime si dhe për detyrat dhe obligimet e tyre.

Studentët mund t'a konsultojnë një për një personelin akademik për çfarëdo që ata ndjejnë nevojë në aspektin akademik, e veçanërisht për temat që diskutohen gjatë ligjëratave

dhe ushtrimeve, për librat apo tekstet që kërkohen të lexohen, detyrat, seminaret.

Projektet hulumtuese

Departamenti i Antropologjisë realizon projekte të ndryshme akademike nga fusha antropologjike dhe arkeologjike, në të cilat parashihet përfshirja e studentëve. Në kuadër të këtyre projekteve, studentët aftësohen për hulumtime, punë praktike në terren dhe shkrim akademik. Puna e studentëve në projektet e Departamentit të Antropologjisë bëhet nën drejtimin e personelit akademik dhe në bashkëpunim me ta. Kjo punë dhe

rezultatet e saj vlerësohen dhe përfshihen në notimin e studentëve. Ndër këto projekte janë marrëveshjet për shkëmbim të studentëve drejt universiteteve të tjera dhe ndihma që profesorët u ofrojnë studentëve për të arritur bursa për studime në universitete jashtë vendit.

(Për më shumë shih më poshtë sqarimet për projekte).

Cilat janë obligimet e studentëve në procesin e mësimdhënies?

Studentët janë të obliguar të marrin pjesë rregullisht në orët e ligjëratave dhe ushtrimeve. Përcjellja e ligjëratave dhe përfshirja në seminare gjatë ushtrimeve është boshti që e mban ritmin e angazhimit të vazhdueshëm të studentëve gjatë tërë semestrit. Dëgjimi i ligjëratave dhe ushtrimi i

çështjeve të tematizuara prej tyre, janë ndër temat kryesore të studimit. Nga këtej, studentët vlerësohen dhe notohen për pjesëmarrjen, aktivitetin, angazhimin, autenticitetin e punës së tyre. Përmes ligjëratave dhe detyrave synohet formimi sa më i plotë profesional i studentëve.

A ka secila lëndë silabus apo planprogram?

Secili bartës i lëndës është i obliguar t'a përpilojë silabusin apo planprogramin e lëndës, sipas kërkesave të përgjithshme të cilat jepen nga Universiteti i Prishtinës, po ashtu kërkesa këto të Agjencisë së Kosovës për Akreditim. Profesorët janë të lirë të zgjerojnë silabusin e tyre në fusha ku ata e shohin të arsyeshme. Megjithatë, kriteret minimale për përpilimin e silabusit janë: emërtimi i lëndës, kreditë (ECTS), qëllimet e lëndës, rezultatet e pritura,

paraqitja e përjavshme e përmbajtjes së lëndës apo temave të ligjëratave dhe ushtrimeve, literatura, kriteret e vlerësimit periodik (dhe përfundimtar) dhe notimit.

Silabusi është letërnjoftimi i lëndës përkatëse. Asnjë lëndë e dhënë në Departamentin e Antropologjisë nuk mund të realizohet pa silabusin e përpiluar paraprakisht nga bartësi i lëndës. Secili studentë që ndjek lëndën duhet të ketë qasje në silabusin e lëndës. Silabuset vendosen

Biblioteka e Departamenti të Antropologjisë

Departamenti i Antropologjisë ka sektorin e tij, përkatësisht raftet e tij të veçanta, në kuadër të bibliotekës së Fakultetit Filozofik. Kjo bibliotekë është e vendosur në katin e 3-të të godinës së fakultetit. Studentët mund të kenë qasje të lirshme në librat e saj, t'i huazojnë për lexim. Shumica e librave që përfshihen në silabuset e secilës lëndë, janë pjesë e kësaj biblioteke e cila pasurohet në vazhdimësi me botime të reja.

Studentët inkurajohen të huazojnë në vazhdimësi libra nga biblioteka e

fakultetit dhe të lexojnë sa më shumë e të familjarizohen me tekstin, duke kultivuar kulturën e tyre të leximit.

Siç u theksua edhe më lart, studentët mund t'i shfrytëzojnë bibliotekat tjera të qytetit, ato rajonale, Bibliotekën Kombëtare të Kosovës, Bibliotekën e Arkivit të Kosovës, Bibliotekën e Institutit Albanologjik të Prishtinës, Bibliotekën e Institutit Arkeologjik, Bibliotekën e Muzeut Kombëtar të Kosovës, Institutit për Mbrojtjen e Monumenteve të Kosovës etj.

Disa këshilla për lëndët obligative dhe zgjedhore

Në tabelën e strukturës së programit, të dhënë më lart, identifikohen lëndët obligative dhe ato zgjedhore. Studentët mund të zgjedhin lëndë të ndryshme zgjedhore sipas dëshirës dhe interesimit të tyre. Lëndët zgjedhore mund të realizohen nëse studentët krijojnë grup klasor në përputhje me normat në fuqi të Universitetit të Prishtinës.

Studentët mund të marrin lëndë zgjedhore edhe në kuadër të programeve BA të departamenteve tjera të Fakultetit Filozofik, por edhe të Universitetit. Po ashtu, studentët mund të bëjnë edhe “studime individuale” ku përzgjedhin lëndë të ndryshme nga njësitë akademike, gjithnjë me aprovimin e Këshilli të Fakultetit. Për më shumë shih nenin 98 të Statutit të UP-së.

Cilat janë format e komunikimit mes stafit akademik dhe studentëve?

Studentët mund të komunikojnë me profesorët, asistentët në të paktën tri mënyra: drejtpërdrejtë gjatë ligjëratave, ushtrimeve; në zyrat e tyre gjatë orareve të konsultimeve, orare këto të cilat janë publike në dyert e zyrave të secilit profesor; si dhe përmes emailve zyrtare, ku secili profesor ka një e-mail sipas një formati standard të Universitetit të Prishtinës që ndjek

këtë rregull: emri.mbiemri@uni-pr.edu. Përtej kësaj, për të komunikuar ankesat e tyre eventuale, paqartësitë, kërkesat, studentët mund të komunikojnë nëpërmjet të njëjtave rrugë me udhëheqësin, sekretarin e departamentit. Këta të fundit, në varësi të rasteve mund të shërbejnë si urë komunikimi me dekanatin apo rektoratin e universitetit.

Si organizohet viti akademik dhe kur janë afatet e provimit?

Programi zgjat tre vite dhe ka gjashtë semestra. Secili vit ka dy semestra, atë dimëror, i cili fillon me 1 tetor dhe zgjat deri me 15 janar. Semestri veror fillon me 15 shkurt dhe përfundon me 31 maj. Ligjëratat nuk mbahen nga periudha 15 janar deri me 15 shkurt. Mësim nuk ka gjatë ditëve të pushimit

në përputhje me kalendarin zyrtar të ditëve të pushimit të Republikës së Kosovës, respektivisht Universitetit të Prishtinës.

Gjatë vitit akademik organizohen tre afate të provimeve janar apo shkurt, qershor dhe shtator. Orari zyrtar shpallet në ueb faqen, buletin

e Fakultetit Filozofik. Për të fituar të drejtën e hyrjes në provim, studentët duhet të kenë të regjistruar semestrin paraprak, duhet të bëjnë paraqitjen e provimit/eve në SEMS. Numri i provimeve që mund t'i nënshtrohen gjatë këtyre afateve nuk është i kufizuar.

Studentët nuk mund të paraqesin provim:

- pa i ndjekur ligjëratat e semestrave

paraprak,

- pa i përfunduar provimet e vitit paraprak (shembull: studenti pa i përfunduar provimet e vitit të parë nuk mund t'i nënshtrohen provimeve të vitit të dytë),
- nëse student/i ja bie ndesh me kodin disiplinor të Fakultetit Filozofik dhe ndaj tij/asaj është shqiptuar masa e ndalesës nga Komisioni Disiplinor.

Si vlerësohen dhe notohen studentët?

Studentët vlerësohen në vazhdimësi gjatë gjithë semestrit. Ky quhet vlerësim periodik. Vlerësimi do të mbështetet në këto shtylla: pjesëmarrja, interaktiviteti, hulumtimi, rezultatet e testeve periodike. Kriteret dhe procedurat e vlerësimit janë të specifikuara me silabus/planprogram sipas secilës lëndë në përputhje me specifikat e lëndës. Profesorët obligohen që në orën e parë të semestrit të prezantojnë dhe shpërndajnë silabusin e lëndës duke shpjeguar, në mes tjerash, procedurat e vlerësimit.

Në rast se student/i studentja nuk ka arritur rezultat pozitiv në lëndë të caktuar apo nuk pranon notën e marrë, ai/ajo ka të drejtë të parashtrojë ankesë me shkrim kundër notës së marrë. Ankesa bëhet te dekani i Fakultetit dhe pas pranimit me kohë të ankesës, dekani formon komisionin e vlerësimit për rivlerësim. Procedurat e parashtrimit të ankesës për notën e marrë apo rezultatin e provimit jepen në nenin 114 të Statutit të UP-së.

Periudha e notimit nënkupton dhënien e notës përfundimtare brenda afatit

të provimit pas përfundimit të obligimeve të lëndës nga ana e studentit, si në rastin e testeve periodike ashtu edhe në provimin përfundimtar. Secili student ka 72 orë kohë të ankohet, të kërkojë arsye shtesë, të konsultohet apo të refuzojë notën, që i vendoset në konton e tij në formë elektronike, sistem i quajtur SEMS. Gjatë kësaj kohe, për arsye specifike, të cilat profesori duhet t'i bëjë të njohura për studentin, mund të ndërrohet edhe notimi. Pas periudhës 72 orëshe, SEMS-i mbyllet dhe nota nuk mund të ndërrohet. Notat e përfunduara të atij afati, shtypen dhe arkivohen në Fakultet si të tilla në administratë.

Profesorët e Departamentit të Antropologjisë i përfillin procedurat e vlerësimit dhe notimit të dhëna shprehimisht në Statutin e UP-së. Po ashtu, edhe kriteret dhe metodat e vlerësimit përfillin udhëzimet e procesit të Bolonjës, ku vlerësimi bëhet sipas "ECTS Grading Scale".

Vlerësimi ECTS Grading Scale

GRADA ECTS	Përshkrimi	Barasvlera në sistemin e UP-së	Përqindja
A	Shkëlqyeshëm – Përformancë e jashtëzakonshme me pak gabime të vogla	10	90 - 100%
B	Shumë mirë – mbi standardin e mesëm, por me disa gabime	9	80 - 89%
C	Mirë – në përgjithësi punë e mirë, por me disa gabime të konsiderueshme	8	70 - 79%
D	E kënaqshme – Mirë por me ngecje të konsiderueshme	7	60 - 69%
E	Kaluese – përmbush vetëm kriteret minimale	6	50 - 59%
F	Jokaluese– kërkohet përsëritje e punës për të marrë kreditet	5	Nën 50%

Kjo shkallë e vlerësimit/notimit korrespondon edhe me përcaktimin e suksesit akademik të rregulluar me Statutin e UP-së, nenin 109.

Vlerësimi dhe notimi i studentëve bëhet sipas procedurave, orarit dhe kriterëve të caktuar në silabus të lëndës. Vlerësimi bëhet duke kombinuar vlerësimin në mënyrë periodike dhe me provim përfundimtar.

Cila është procedura e diplomimit?

Secili student që synon të përfundojë studimet themelore (Bachelor) në Departamentin e Antropologjisë duhet të kalojë nëpër procedurën e diplomimit. Kjo procedurë nënkupton dhënien e provimeve në të gjitha lëndët e programit përkatës (të akredituar) të cilat janë të kredituara me ECTS dhe arritjen e shumës së 180 krediteve, të kërkuara, për të marrë diplomën përkatëse.

Po ashtu, ekziston edhe tema e diplomës si lëndë e veçantë, që quhet “punimi i diplomës” dhe ka 7 kredite. Studenti mund ta zgjedh profesorin përkatës për të mbikëqyrur punimin e temës së diplomës. Preferohet që të përzgjidhet profesori që është më i specializuar me temën e përzgjedhur të studentit. Mbikëqyrja e temave bëhet sipas përzgjedhjes së studentit, por në rast kur një profesor ka tema më shumë se sa që është e mundshme t’i mbikëqyrë, ka të drejtë të refuzojë të marrë përsipër të mbikëqyrë tema tjera derisa të lirohet. Po ashtu, në rast të diskrepancës së madhe në mbikëqyrjen e temave, udhëheqësi i departamentit sygjeron mbikëqyrjen e temës përkatëse të profesori tjetër.

Lënda “Punimi i diplomës” mbahehet në semestrin VI, semestri i fundit i studimeve Bachelor, që zgjat deri në fund të gushtit. Preferohet që studentët të përzgjedhin profesorin dhe të propozojnë temën e tyre në fillim të semestrit në mënyrë që të kenë kohë për konsultime, ndryshime, dialog akademik me profesorin.

Secili student mund të ketë deri në 6 orë konsultime, një me një, me profesorin përkatës, gjatë semestrit përkatës. Studentët mund të konsultohen edhe me profesorët tjerë me rekomandim të profesorit mbikëqyrës apo sipas nevojës dhe mundësisë së tyre dhe profesorit përkatës.

Plotësimi i kërkesës për mbrojtjen e punimit të diplomës bëhet me referentën e Departamentit. Referentja e pajis studentin me një certifikatë duke dëshmuar kështu se i njëjti i ka të përfunduara të gjitha provimet e parapara me programin e studimeve dhe i plotëson të gjitha dispozitat administrative për të proceduar mbrojtjen e punimit të diplomës.

Mbrojtja e diplomës bëhet para një komisioni prej tre profesorëve duke përfshirë edhe mentorin e kandidatit. Mbrojtja mund të jetë e hapur ose e mbyllur, varësisht nga kërkesa e kandidatit dhe dakordimi paraprak i komisionit me studentin.

Në rast të pakënaqësisë apo mosmarrëveshjes, studentin mund të konsultohet me udhëheqësin e Departamentit për të zgjidhur mosmarrëveshjet relevante. Në rast të mosmarrëveshjes dhe pamundësisë për bashkëpunim, pas shqyrtimit nga Departamenti, studentin mund të kërkojë ndërrimin e mbikëqyrësit të temës së tij.

Si mund të ankohen studentët dhe ku?

Gjatë studimeve studentët mund të kenë ankesa të natyrave të ndryshme. Në këto raste, nëse është fjala për gjëra të vogla, studentët mund të provojnë t'i zgjidhin së pari drejtpërdrejtë me profesorët apo studentët, kurse nëse është fjala për ankesa të natyrave tjera, si fyerja,

ngacmimi, aktet e dhunës, ankesa për logjistikën, infrastrukturën, ata mund t'i drejtohen udhëheqësit ose sekretarit të departamentit ose direkt dekanatit. Varësisht nga rasti, ankesat dhe kërkesat mund të bëhen drejtpërdrejt ose me shkrim.

Si fitohet kushti për studim në vitin vijues?

Kushtet e regjistrimit të vitit vijues të studimeve themelore BA bëhen sipas vendimit të Senatit. Shih vendimin e fundit të Senatit me nr. Protokoli 2/862, të datës: 10 Tetor 2017, ku jepen kushtet për regjistrimin e secilit

në vitin akademik. Vendimi gjenet në ueb faqen e Universitetit, në rubrikën: "Vendime dhe rregullore". Për më shumë shih: <https://uni-pr.edu/page.aspx?id=1.35>

Sa angazhohen studentët në punë praktike?

Fjala "punë praktike" ka kuptim të gjerë. Ajo mund të kuptohet edhe si punë praktike brenda programit pedagogjik, por edhe jashtë tij, apo në raport me të. Në Departamentin e Antropologjisë studentët bëjnë punë praktike në shumicën e lëndëve, përfshirë edhe lëndët me fokus në histori të ideve e traditës së disiplinave antropologjike.

Po ashtu, Departamenti ka marrëveshje specifike me Ministrinë e Kulturës, Rinisë dhe Sportit për t'u ofruar mundësi për punë praktike të gjithë studentëve së paku një herë gjatë studimeve. Por, studentët bëjnë punë praktike edhe në kuadër të projekteve e aktivitete tjera hulumtuese, që organizohen në kuadër të Departamentit.

Në vitet e fundit mbi 200 studentë të arkeologjisë dhe antropologjisë kulturore kanë realizuar punë praktike për 3 muaj në institucionet vartëse të Ministrisë së Kulturës: Muzeun e Kosovës dhe muzetë rajonale, Arkivin e Kosovës, Qendrat Rajonale për Trashëgimi Kulturore, Institutin për Mbrojtjen dhe Ruajtjen e Monumenteve të Kulturës, në projektin frako-shqiptare në Ulpianë, në projektet e Institutit Arkeologjik të Kosovës, disa edhe në projektin eurvejimit në komunën e Pejës nga Universiteti i Michiganit, SHBA, Institutin për Studime Sociale dhe në Fakultetin Filozofik, me organizata joqeveritare (7Arte, CHWB – Ksoova, YHRI etj) si dhe në programin universitar për studime dhe hulumtime gjinore (UPGSR) në Universitetin e

Prishtinës.

Në kuadër të projekteve ekzistuese në Departamentin e Antropologjisë studentët kanë mundësi të kryejnë punë praktike siç janë: realizimi i intervistave, realizimi i anketave, gërmimet arkeologjike, punë muzeale (inventarizim, konservim, restaurim, punë kuratoriale, fotografim, video inçizim etj.), organizim i tryezave, punëtorive, punë arkivore në Departament (Arkivi për fotografi dhe video, Programi i Etnografisë Vizuele).

Po ashtu, Departamenti i Antropologjisë shqyrton në vazhdimësi edhe marrëveshje të reja me institucione tjera për t'iu mundësuar studentëve punë praktike, intership dhe pjesëmarrje në projekte të ndryshme.

Në kuadër të projekteve ekzistuese në Departamentin e Antropologjisë studentët kanë mundësi të kryejnë punë praktike siç janë: realizimi i intervistave, realizimi i anketave, gërmimet arkeologjike, punë muzeale (inventarizim, konservim, restaurim, punë kuratoriale, fotografim, video inçizim etj.), organizim i tryezave, punëtorive, punë arkivore në departament (Arkivi për fotografi dhe video, Programi i Etnografisë Vizuele).

Po ashtu, Departamenti i Antropologjisë shqyrton në vazhdimësi edhe marrëveshje të reja me institucione tjera për t'iu mundësuar studentëve punë praktike, intership dhe pjesëmarrje në projekte të ndryshme.

A ka programe shkëmbimi për studentët?

Disa nga mundësitë kryesore të realizimit praktik të aftësive të marra gjatë studimeve janë edhe projektet e përbashkëta të hulumtimit dhe shkëmbimit.

Në kuadër të marrëveshjeve ekzistuese me institucione ndërkombëtare, Departamenti i Antropologjisë ka nënshkruar disa marrëveshje për mobilitet të studentëve dhe stafit:

1. Katër janë në kornizën Erasmus+:

- a) Universitetin Lumière Lyon 2, në Lyon, Francë
- b) Departamentin e Etnologjisë dhe Antropologjisë Kulturore të Universitetit të Zagrebit
- c) Universitetin Bournemouth, në

Mbretërinë e Bashkuar, Fakulteti i Shëndetit dhe Shkencave Shoqërore, i cili gjithashtu përfshinë punë praktike për studentë

d. Universitetin Evropian Viadrina në Frankfurt (Oder), Gjermani

2 Marrëveshja në mes Universitetit të Prishtinës, Ministrisë së Kulturës, Rinisë dhe Sporteve, Ecole Normale Supérieure dhe Ambasadës Franceze në Prishtinë.

Në mënyrë specifike, bashkëpunimi ka prodhuar shkolle verore ndërkombëtare arkeologjike. Studentët të shumtë ndërkombëtarë, bashkë

me ata vendorë, marrin pjesë në gërmime arkeologjike, të bëra nga Ecole Normale Supérieure. Përmes këtij bashkëpunimi mentorimi i studentëve të masterit dhe doktoratës bëhet bashkë. Për më tepër, Ambasada e Francës mbështetë me bursa dy studentë për çdo vit për të vazhduar studimet e arkeologjisë në Francë.

3. Po ashtu, studentët dhe stafi kanë mundësi të marrin pjesë në programe hulumtuese, shkëmbimi, me institucione edukative, arsimore, me të cilat Departamenti dhe Universiteti kanë marrëveshje bashkëpunimi. Studentë të Departamentit kanë kryer një semestër në universitete të ndryshme si në Çeki, Hungari, Angli, Slloveni, Francë, Mbretëri e Bashkuar, etj.

Çfarë projektesh hulumtuese, trajnuese dhe praktike ekzistojnë brenda Departamentit?

Në vitet e fundit, mësimdhënësit e Departamentit të Antropologjisë kanë nisur një sërë projektesh hulumtuese. Në këto projekte hulumtuese, të cilat vazhdojnë gjatë tërë vitit aka-

demik, marrin pjesë ligjëruesit dhe studentët. Aktualisht, Departamenti i Antropologjisë është duke realizuar këto projekte hulumtuese:

Projekti i hulumtimit arkeologjik në bashkëpunim me Ecole Normal Supérieure

Që nga vitit 2016, dy profesorë dhe dhjetëra studentë të Departamentit të Antropologjisë, kanë qenë pjesë e projektit të hulumtimeve dhe stu-

dimeve interdisciplinare (me fokus kryesor në arkeologji) që realizohen në lokalitetin e Ulpianës në kuadër të projektit të përbashkët që realizohet

nga Departamenti i Antropologjisë, Ecole Normale Supérieure dhe Instituti

Arkeologjik i Kosovës. Projekti pritet të vazhdojë edhe për disa vite.

Kujtesa e Kosovës (2016–2026)

Departamenti i Antropologjisë ka realizuar një sërë projektesh për mbledhjen e kujtesës kolektive të Kosovës, gjegjësisht 4 projekte madhore, dhe është në realizim edhe të gjashtë projekteve të tjera.

Projektet e realizuara janë: “Kujtesa e Kosovës: rrëfime të 100 pleqve e plakave të Kosovës”, “Kujtesa e Kosovës: rrëfime të të mbijetuarëve të masakrës së Krushvës së Madhe”, “Kujtesa e Trepçës: rrëfime të 100

punëtoreëve të Trepçës”, “Kujtesa e Kosovës: hisja e gruas”.

Të gjitha projektet janë realizuar nga profesorët e studentët e Departamentit të Antropologjisë në bashkëpunim me institucionet vendore e ndërkombëtare, si Biblioteka Kombëtare e Kosovës, MKRS, Ambasada amerikane, Agjencia zviceran për bashkëpunim, 7 Arte, komuna e Rahovecit,

Hulumtime dhe gërmime arkeologjike në lokalitete të ndryshme

Që nga viti 2014, disa profesorë nga Departamenti kanë realizuar hulumtime dhe gërmime arkeologjike në një serë lokalitetesh arkeologjike (Ulpianë, Harilaq, Korishë, Cërnica, Vuçak etj.) nga periudhat e ndryshme historike në Kosovë, në kuadër të bashkëpunimit me Institutin Arkeologjik të Kosovës. Pjesë e këtyre projekteve kanë qenë një numër i studentëve (mbi 50 studentë) të Departamentit, duke punuar në grup me studentë të tjerë të Universitetit të Prishtinës, universiteteve nga Franca, Shqipëria, Turqia, Gjermania, SHBA-ve etj. Studentët do të kenë mundësi që në vazhdimësi të jenë pjesë e këtyre projekteve.

Shkolla Verore Antropologjike

Prej vitit 2023, Departamenti i Antropologjisë organizon Shkollën Verore Antropologjike, e cila në vitin inagurues do të jetë pilot projekt, dhe e organizuar si shkollë 1 javore me temën “Trashëgimia kulturore në rrezik” ku përfshihen 4 ligjërata në lokalitete të ndryshme të Kosovës për studentët e përzgjedhur të saj. Prej vitit 2024, Shkolla Verore Antropologjike synon të jetë organizohet si shkollë 1-2 javore, duke përfshirë studiues e studentë ndërkombëtare.

Programi për Etnografi Vizuale

Ky program është themeluar më 2017, në kuadër të Insitutit për Studime Sociale dhe Humanistike. Ndër aktivitetet kryesore të PEV-it kanë qenë mbledhja dhe digjitalizimi i mbi 2000 fotografive famil-

Demografia historike në Kosovë

2021-2023 HERAS+: Demografia historike në Kosovë. i mbështetur nga HERAS+. Ky projekt është në bashkëpunim me Universitetin e Graz-it (Austri), i filluar me 2021 dhe përfundon në 2023. Ky projekt ka për qëllim evidentimin dhe mbledhjen e të dhënave nga statistikat vitale, të dhënat nga regjistrat e administratave shtetërore: dorëshkrime të regjistrimeve të popullsisë, lista tatimore, regjistra të popullsisë; dokumente nga administratat fetare: kishtare dhe të xhamive ngjarjet jetësore, lindjet, martesat, vdekjet, librat për ekonomitë familjare etj. Këto të dhëna janë ndarë në dy prioritete: prioriteti i parë, deri në fund të Luftës së Parë Botërore; prioriteti i dytë, deri në vitin 1941.

në 5 komuna të Kosovës. Po ashtu, PEV-i ka shfaqur mbi 20 filma etnografikë dhe ka zhvilluar diskutime me studentë dhe të interesuar gjatë sesioneve të ndryshme. Në kuadër të aktiviteteve të saj PEV ka mbajtur edhe punëtori 3 ditore mbi filmin etnografik nga profesorsha

Kelly Askev (Universiteti i Michingan Ann Arbor). Po ashtu, ka prodhuar edhe “Doracakun e hulumtimit vizuel” (12 dokumente). Në vitet e fundit PEV ka organizuar edhe ligjërata me profesorë vizitorë për trashëgiminë kulturore dhe rëndësinë e qasjes vizuele në studimet antropologjike.

Seminari i Antropologjisë

Seminari organizohet si seminar periodik, ku secilën të enjte të fundit të muajit (8 muaj të vitit akademik), mbahen ligjërata me temë specifike nga studiues të ndryshëm nga universite vendore, rajonale dhe botërore. Seminari është themeluar në vitin 2018. Seminari organizon edhe punëtori praktike, tryeza diskutimi, intervista me të ftuar të ndryshëm. Përmes Seminarit synohet të kultivohet dialogu antropologjik mbi kulturën, traditën, shoqërinë, shtetin, ndryshimet shoqërore. Aktivitetet e Seminarit mund të shihen në uebfaqen e Departamentit të Antropologjisë.

Çfarë përkrahje tjetër profesionale ekziston për studentët?

Universiteti i Prishtinës ka një numër të qendrave dhe zyrave të cilat ofrojnë përkrahje profesionale: shkëmbime akademike, trajnime, udhëzime

që kontribuojnë në ngritjen e tyre akademike dhe profesionale. Ndër to: Qendra për Zhvillim të Karrierës: <https://ekarriera.uni-pr.edu/login/> Zyra për Marrëdhënie me Jashtë: <https://uni-pr.edu/page.aspx?id=1,7> VentureUP: <http://venture-up.org/> Universiteti Veror i Universitetit të Prishtinës: <https://uvp.uni-pr.edu/> Shkolla Verore për Studime Gjinore: <https://genderstudies.uni-pr.edu/>

Si përfaqësohen studentët në nivel universiteti?

Statuti i Universitetit të Prishtinës “Hasan Prishtina” e parasheh përfaqësimin studentor në nivel të këshilleve të studentëve në kuadër të njësive akademike. Parlamenti i Studentëve është i përbërë nga për-

faqësues të zgjedhur nga përbërja e këshillave të studentëve. Për procesin e përfaqësimit dhe zgjedhjeve mund t’i referohen Statutit të Universitetit të Prishtinës.

Garantimi i mundësive të barabarta

Departamenti i Antropologjisë i respektton kriteret dhe udhëzimet e dala nga rregulloret e Universitetit të Prishtinës për mundësi të barabarta për të gjithë dhe mbrojtje nga diskriminimi në baza politike, racore, ngjyrës, fesë, orientimit seksual, identitetit gjinor, origjinës etnike, origjinës kombëtare, prejardhjes, statusit martesor, shtatzënisë, aftësitë e kufizuara dhe synon të ofrojë një ambient të afërt edukativ, profesional dhe intelektual për të gjithë pa dallim.

Mundësitë e barabarta vlejnë në pranimin në studime, ndonëse UP ka disa vende të rezervuara për kat-

egoritë e caktuara të studentëve si dhe diasporës. Senati i UP-së nxjerr rregullore të cilat përcaktojnë në hollësi kriteret dhe kushtet për regjistrim në studimet themelore (Bachelor), të cilat u paraprijnë konkurseve të shpallura të UP-së për regjistrim. Për më shumë shih Statutin e UP-së, nenin 103 dhe 106.

Si monitorohen dhe vlerësohen mësimdhënësit?

Monitorimi dhe vlerësimi i procesit mësimor realizohet gjatë gjithë vitit akademik nga Departamenti dhe menaxhmenti i Fakultetit Filozofik, Parlamenti Studentor dhe menaxhmenti i Universitetit. Sipas politikave për sigurim të cilësisë gjithë studentët e kryejnë vlerësimin e lëndëve

dhe mësimdhënësve duke plotësuar formularët e vlerësimit në SEMS.

Edhe bartësit e lëndës mund të bëjnë monitorime dhe vlerësime të tyre të pavarura për arsye të zhvillimit të lëndës, silabusit dhe qasjes së tyre pedagogjike.

Cilat janë mundësitë e punësimit të studentëve të diplomuar në Departamentin e Antropologjisë?

Nga përvoja e të diplomuarëve në Departamentin e Antropologjisë, institucionet më poshtë ofrojnë mundësi potenciale për punësim:

- Institucionet e arsimit të ulët, të mesëm dhe të lartë në Kosovë dhe më gjerë;
- Instituti i Historisë, Prishtinë;
- Instituti Arkeologjik i Kosovës, Prishtinë;
- Instituti Albanologjik i Prishtinës, Prishtinë;
- Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Monumenteve Kulturore, Prishtinë;
- Muzeu Kombëtar i Kosovës, Prishtinë;
- Muzetë Regjionale dhe Komunale;
- Qendrat Regjionale të Trashëgimisë Kulturore nëpër Kosovë;
- Drejtoritë Komunale për Kulturë dhe Rini;
- Organizatat jofitimprurëse (kombëtare dhe ndërkombëtare) nëpër

Kosovë;

- Arkivat (kombëtare, regjionale dhe lokale);
- Bibliotekat publike, nëpër Kosovë;
- Mediat vizuale, shkruara, online;
- Shoqatat kulturore dhe profesionale, nëpër Kosovë dhe më gjerë;
- Agjencitë turistike;
- Si guidë turistike
- Bizneset e ndryshme të turizmit dhe rekreacionit.

Pra, gama e vendeve të punësimit është e madhe, në nivel lokal dhe qendror, duke përfshirë agjencitë dhe organizatat që promovojnë turizmin, zhvillimin rural, organizatat humanitare - ato për gjithpërshirje shoqërore, ambientaliste, të shëndetit publik dhe komunitetet e ndieshme. Një numër i madh i studentëve kanë marrë edhe iniciativa personale për të hapur biznese në fushën e industrisë kreative.

Cilat janë masat e mbrojtjes së sigurisë dhe shëndetit?

Fakulteti Filozofik ka rregulluar, sipas mundësive që disponon, infrastrukturën e nevojshme të sigurisë. Brenda fakultetit janë shkallët dalëse për raste emergjente, kutitë e alarmit të vendosura nga institucionet e zjarrfikësve dhe bombolat e gazit për shuarjen e zjarrit, të cilat janë të vendosura në korridore të godinës së fakultetit dhe nëpër salla. Fakulteti Filozofik, në kuadër të Universitetit të Prishtinës, ka të kontraktuar një kompani të sigurisë e cila merret me sigurinë fizike brenda hapësirave të fakultetit. Gjithashtu, të gjitha hapësirat e përbashkëta të fakultetit vëzhgohen 24 orë me kamera.

Gjatë kohës së studimeve, studentët përdorin infrastrukturën e fakultetit (bankat, karriket, tabelat, dyert, dritaret, kompjuterët në shërbim të studentëve etj), hapësirat për punë praktike, laboratorët (Programmi i Etnografisë Vizuele, Arkivi për Video dhe Fotografi, Programi për Studime dhe Hulumtime Gjinore, Salla e Arkeologjisë – në të cilën gjendet një koleksion modest me artefakte arkeologjike). Pas përfundimit të aktiviteteve të tyre në hapësirat e fakultetit, studentët duhet t'i mbyllin dritaret dhe dyert, kështu e evitojnë vjedhjen e këtyre aseteve të çmuara, dëmtimin e tyre nga lagështia dhe gazrat e ndryshme të dëmshme.

Meqënëse, Universiteti i Prishtinës nuk ka dikaster që mbulon aspektet e sigurimit shëndetësor, çështja e sigurimit shëndetësor të studentëve është përgjegjësi individuale e çdo

studenti. Me rastin e organizimit të ekspeditave hulumtuese jashtë ambienteve universitare, studentët do të këshillohen nga profesorët për masat parandaluese kundër ekspozimit ndaj rreziqeve të mundshme.

Në rastet kur studentët angazhohen në terren, në ekspedita hulumtuese antropologjike dhe arkeologjike, bartësit e projekteve duhet t'a informojnë me kohë studentin pjesëmarrës për rreziqet me të cilat mund të përballen. Por edhe në këto raste, Departamenti nuk ka sigurim kolektiv, andaj përgjegjësia bie mbi vetë studentin.

Gjatë kohës së studimeve studentët mund të udhëtojnë jashtë shtetit për ekspedita hulumtuese, të përfshihen në programe ndërkombëtare të shkëmbimit të studentëve, me ç'rast mund të kalojnë një semestër në ndonjë universitet ndërkombëtar. Meqënëse, në udhëtimet jashtë shtetit sigurimet shëndetësore janë obligative, i informojmë studentët që sigurimin shëndetësor mund ta bëjnë në kompani të cilat ofrojnë shërbime të tilla apo sipas rregulloreve të institucionit bartës ndërkombëtar mbi sigurimin shëndetësor dhe mbrojtjen.

Kodi i Etikës dhe aktet tjera normative në fuqi të Universitetit të Prishtinës, specifikojnë udhëzime për mbrojtje nga diskriminimi, ngacmimi dhe ngacmimi seksual, përcaktojnë masat për ofrim të ambientit të sigurtë për personelin akademik dhe administrativ dhe studentët

Shtojca a)

Udhërrëfytes për shkrimin antropologjik

Në kuadër të programit studimor, studentët duhet të shkruajnë ese (punime seminarike). Eseja ka peshë të rëndësishme në vlerësimin dhe notimin e tyre sepse tregon pjekurinë e studentit në raport me leximet dhe punën e tij individuale.

1. **Relevanca:** Përmbajtja e esesë duhet t'i përgjigjet një pyetjeje hulumtuese. Kujdes me materiale që s'janë relevante me pyetjen apo objektin e shtjelluar. Studentët duhet të konsultohen me mësimitdhënësit rreth temave potenciale dhe të marrin sugjerime nga ta.
2. **Hulumtimi i mirë:** Para se të shkruani një ese duhet të hulumtoni. Kjo nënkupton se duhet që së pari të lexoni. Zakonisht, një ese e mirë, në këtë nivel studimesh, duhet që së paku t'i ketë katër apo pesë referenca esenciale. Hulumtimet në terren (intervista, anketat, vërtetimet, matjet e ndryshme, fotografimet, survejimet, gërmimet, etj) janë të mirëseardhura dhe kërkohen në shumicën e lëndëve, përveç në lëndët e vitit të parë. Evidenca nga terreni, si në arkeologji ashtu edhe në antropologji kulturore, është ajo që e shquan shkrimin antropologjik.
3. **Mendimi origjinal dhe shkrimi origjinal:** Njohja me literaturë përkatëse është esenciale, mirëpo nuk është e mjaftueshme. Eseja duhet të bazohet edhe në

mendimin tuaj origjinal. Citatet ose parafrazimet duhet të jenë të gërshetuara brenda vazhdës së mendimit tuaj, për të evituar plagjiaturën. Pra, mendoni vetë dhe shkruani mendimet tuaja. Mirëpo, kjo nuk do të thotë se ju duhet të shpejtoni dhe të shkruani shkel e shko. Çdo mendim stimulohet nga një lexim i kujdesshëm dhe i gjerë.

4. **Organizimi:** Eseja juaj duhet të shkruhet drejtë duke prezentuar hapa logjikë, të qartë dhe konsistent në argumentimin tuaj, duke sjellur të dhëna relevante prej burimeve të ndryshme. Paragrafët janë: "bolloqet ndërtuese" të një eseeje dhe çdo paragraf duhet të ketë ide, mendim apo shtjellim. Organizimi i mirë i argumentit në ese mund të arrihet vetëm me planifikim të mirë dhe me rilexim të herëpashershëm të shkrimit tuaj deri sa të arrini të shkruani final.

Pra:

- Filloni me një hyrje e cila e shfaq pyetjen hulumtuese apo temën e shkrimit.
- Tregoni se cilat janë metodat e përdorura në gjetjen e fakteve dhe arritjen e argumenteve në ese dhe qasjet kryesore teorike.
- Zhvillojeni diskutimin në mënyrë lineare dhe koherente. Në këtë rast paragrafët dhe fjalitë duhet të rrjedhin logjikisht. Shtjellimi i esesë duhet të jetë në përputhshmëri

me të dhënat nga terreni, qoftë nga intervista, qoftë nga vrojtimi e gërmimi, qoftë nga citatet e literaturës.

- Përfundimi i esesë suaj duhet të përmbledhë fijet e argumentit dhe të prezentojë një variant të përgjigjes ndaj pyetjes fillestare (nistore) ose vlerësimin tuaj final. Mos harroni: s'ka përgjigje përfundimtare në antropologji, çdo përgjigje është një variant autorial i përgjigjes së autorit ndaj pyetjes së tij ose të tjerëve.
- Nëse ka mospajtim në literaturë rreth domethënies së disa termeve, atëherë përmendeni këtë dhe qartësoni se si do t'i përdorni termat e caktuara. Termat zakonisht definoohen atëherë kur përmenden. Mos u bazoni vetëm në definicione të dhëna nga fjalori, sepse shumë herë fjalorët nuk japin definicione substanciale apo të sakta të termit. Përdoreni definicionin nga literatura përkatëse në të cilën përmendet termi.

5. **Baraspesha në mes të dhënave nga terreni dhe shtjellimit të argumentit:** Kushtimisht, evidenca empirike që del nga puna në terren i jep antropologjisë brum për analizë interpretative, teorike, krahasimtare. Prandaj, në esenë tuaj duhet t'i shtjelloni të dhënat e gjetura (nëse keni dhe sado të pakta apo të shumta të jenë ato), me teoritë apo argumentet e rrahura brenda fushës së antropologjisë, si në arkeologji, antropologji kulturore, e pse jo edhe disiplinat tjera.

6. **Aspekti etik:** Evidenca e mbled-

hur nga terreni, nga ata të cilët antropologu i interviston, vrojton dhe në jetën e të cilëve merr pjesë, duhet të mbrohen nga dëmi i mundshëm që mund t'iu bëhet atyre. Po ashtu, edhe evidenca e kulturës materiale si në lokalitete arkeologjike, muze, duhet të trajtohet me kujdes të madh. Kjo, për faktin se ndërhyrjet janë dëmtuese sa janë konzervuese. Studentët do të marrin udhëzime specifike etike në lëndët specifike. Megjithatë parimi kryesor është që hulumtuesi duhet të sigurojë se rezultati i hulumtimit të tij nuk do ta rrezikojë jetën dhe dinjitetin njerëzor të informantit dhe do të marrë masa që ndalojnë këtë rrezik, duke përfillur parimet e anonimitetit e konfidencialitetit në hulumtimin e tij. Edhe në gërmimet arkeologjike, arkeologu duhet të ndjek direktivat ligjore për ruajtjen e trashëgimisë kulturore para, gjatë dhe pas gërmimit të tij.

7. **Të shprehurit:** Kujdesuni që idetë tuaja të shprehen sa më qartë dhe në mënyrë sa më të rrjedhshme. Një ese e mirë ka fjali të strukturuar, logjike dhe të kuptueshme. Stërzgjatja është mungesë dhe arrogancë e të shprehurit. Eseja duhet të shkruhet sa më rrjedhshëm dhe sa më drejtë. Eseja duhet të shkruhet në ndjekje të traditës së mirë të shkrimit në gjuhën shqipe. Kushtoni kujdes drejtshkrimit dhe nëse citoni përktime nga gjuhët e huaja, kushtoni kujdes të veçantë sintaksës së shqipes. Do të ishte mirë që esenë tuaj t'ia jepni dikujt t'a lexoj para

se ta dorëzoni si ese përfundimtare. Studentët shpesh e praktikojnë leximin e esesë me zë të lartë. Kjo praktikë mund t'ju ndihmojë që t'i gjeni gabimet në sintaksë dhe po ashtu ta vlerësoni rrjedhën logjike të thurjes së mendimeve. Që asgjë mos i mungojë esesë, kjo mund t'ju ndihmojë që t'i identifikoni edhe gabimet në drejtshkrim.

8. **Citimi dhe referenca:** Puna e huaj, teksti i huaj duhet të citohet drejtë. Secilit ka tagrin apo të drejtën autoriale të punës së tij. Kur ta citosh një autor fjalë për fjalë, duhet ta bësh këtë nëpërmjet thonjëzave. Pas thonjëzave jepet fusnota apo referenca tekstuale.

9. **Fotografite dhe materialet ilustrative:** Eseja mund të ilustrohet me fotografi dhe materiale tjera ilustrative, të cilat shërbejnë për të forcuar argumentin e esesë. Fotografite duhet të emërohen dhe numërohen me numër 1, 2, 3, etj. Mjafon një fjali për emërtim: "Foto e Muzeut Etnologjik në Prishtinë, gusht 2018 © Filan Fisteku". Nëse fotografia huazohet atëherë duhet të theksohet autori. Nëse fotografia është e mbrojtur nga e drejta e autorit dhe e drejta e pronësisë intelektuale, atëherë duhet të merret leje paraprake para se të përdoret.

10. **Plagjiatura:** Nëse përdorni punën e dikujt tjetër pa e cituar dhe dhënë referencën e plotë, atëherë kjo është vjedhje, plagjiaturë. Pra, plagjiatura është prezantimi i ideve të dikujt tjetër si ide tuajat. Kjo tregon se autori i esesë

(në këtë rast ju!) nuk ka menduar vetë dhe punën e tjetrit e paraqet si punë të tij. Nëse një ese është e vjedhur dhe dëshmohet si e tillë atëherë studenti ndëshkohet me dështim. Plagjiatura konsiderohet edhe si vetëvrasje akademike. Tema e njëjtë apo e përafërt nuk përbën plagjiaturë. Shkencat shoqërore kanë hyrë në botën e mendimit "interdisiplinar" (apo edhe "intertekstual") dhe gjithçka është e ndërlidhur. Premisa e një teme, qasja ndaj saj dhe metodologjia e zgjedhur përbëjnë origjinalitetin e variantit të interpretimit.

11. Sidoqoftë, njerëzit edhe gabojnë ose bëjnë plagjiaturë nga pakujdesia. Për këtë arsye po i sjellim në pah, vëmendje aspektet kryesore të sistemit të referencave.

Ekzistojnë disa sisteme të referimit: APA, Chicago-së, fusnota, etj.

Referenca sipas stilit "Chicago"

Në gjuhën shqipe së voni ka hyrë përdorimi i sistemit të referimit "Chicago style".

Ja disa udhëzime teknike nga sistemi i referencës, "Chicago style" (*Chicago Manual of Style*, 17th edition).

- Libër me një autor
Në bibliografi:
 Connerton, Paul. 1989. *How Societies Remember*. Cambridge: Cambridge University Press.
Në tekst: (Connerton 1989, 23)
Në bibliografi:
 Krasniqi, Mark. 2005. *Mikpritja në traditën shqiptare*. Prishtinë: ASHAK (Akademia e Shkencave dhe Arteve e Kosovës)
Në tekst: (Krasniqi 2005, 53)
- Libër i redaktuar/i përgatitur
Në bibliografi:
 Greenberg, Joel, red. 2008. *Of Prairie, Woods, and Water: Two Centuries of Chicago Nature Writing*. Chicago: University of Chicago Press.
Në tekst: (Greenberg 2008, 200)
- Kapitull libri
Në bibliografi:
 Valdimar, T. Hafstein. 2009. "Intangible heritage as a list: from masterpiece to representation" *Intangible Heritage*, red. Laurajane Smith dhe NatsukoAkagawa (fq. 93 - 111), London: Routledge
Në tekst: (Valdimar 2009, 94)
- Ese në revistë shkencore
Në bibliografi:
 Canolli, Arsim. 2017. "La culture culinaire du Kosovo: changement et continuité." *Ethnologie française*, 166, (2): 289-300
Në tekst: (Canolli 2017, 293)
- Shtypi ditor

Citatet nga shtypi ditor vendosen në fusnota si këtu në këtë fusnotë.³

Citatet nga shtypi ditor elektronik apo ueb faqet elektronike, po ashtu nuk vendosen në bibliografi, por vetëm në fusnotë si këtu.⁴

• Intervista

Citatet nga intervistat nuk vendosen në bibliografi, por vetëm në fusnotë si këtu.⁵

Për materialet tjera shih *Chicago Manual of Style 16 edition* dhe adapto të njëjtat udhëzime.

Fusnota

Fusnotat përdoren si sistem tjetër i referimit, i cili preferohet edhe në studime antropologjike. Fusnotat renditen në fund të faqes. Në traditën e shkrimit akademik në gjuhën shqipe fusnotat kanë qenë i vetmi sistem i referimit deri në dekadat e fundit. Edhe në shkrimet etnografike apo etnologjike fusnotat kanë qenë sistemi kryesor i referimit. Ka shembuj në libra dhe revista etnologjike si *Gjurmime albanologjike*, *Etnografia shqiptare*, *Kultura popullore*, etj.

Nëse e përdorni sistemin e referencës së fusnotës, atëherë adoptojeni sistemin *Chicago Manual of Style 16 edition*, po ashtu. Bibliografia në fund të esesë shkruhet njësoj, ashtu

3 Artan Krasniqi, "Lambat që ndriçojnë lidhjen me drurin", *Koha ditore*, 3 shkurt 2019, fq. 15

4 Artan Krasniqi, "Lambat që ndriçojnë lidhjen me drurin", *Koha ditore*, 3 shkurt 2019 [lexuar së fundi më 6 shkurt 2019 në: <https://www.koha.net/kulture/143129/lambat-qe-ndricojne-lidhjen-me-drurin/>]

5 Intervistë me Filan Fistekun, 42 vjeç, automekanik, Prishtinë, realizuar më 3 shkurt 2019.

sikurse edhe fusnota.

Ja një shembull:

Si thotë Jeremy MacClancy, tek së fundi, antropologët kanë nisur “të vërejnë pamjet që mund t’i japë studimi i bukës dhe i sjelljeve rreth bukës”⁶

Në fusnotë vendoset: MacClancy, Jeremy. 2007. *Expressing Identities in the Basque Arena*. Oxford: James Currey Publishers, fq. 68.

Por, mund të përdoret edhe fusnota e stilit të përdorur nga shtëpia botuese (Rilindja), si stil tradicional i fusnotes në studimet shqiptare. p.sh:

Mark Krasniqi, *Mikpritja në traditën shqiptare*, ASHAK, Prishtinë, 2005, fq.10

Në rastin tuaj ju mund të zgjidhni cilëndo mënyrë të shkrimit dhe nuk nënvlerësohet cilado qoftë ajo. Por duhet të përdoret në mënyrë konsistente.

Udhëzime tjera relevante për ese

Esetë ose punimet seminarike në kuadër të programit të studimeve antropologjike (si në antropologji kulturore, arkeologji) kanë prej 1.500 deri në 3.000 fjalë, varësisht nga lënda. Tema e diplomës duhet të ketë prej 5.000 deri në 7.000 fjalë, që nënkupton edhe përfshirjen e bibliografisë, fusnotave, etj.

Secila ese duhet të ketë titullin e esesë

dhe emrin e autorit, në këtë rast studentit dhe numrin e ID-së. Po ashtu, në secilin punim duhet të shkruhet lënda dhe bartësi i lëndës.

Esetë duhet të shkruhen në MS Word, Times New Roman 12, me hapësirë mes rreshtave (*line spacing 1.5*), A4 me margjinë 2.5cm së paku anash.

⁶ MacClancy, Jeremy. 2007. *Expressing Identities in the Basque Arena*. Oxford: James Currey Publishers, fq. 68.

Citatet me më shumë se 50 fjalë të vendosen në citat të shkëputur nga teksti. Vizatimet dhe fotografitë duhet të shoqërohen me tekst shoqërues poshtë fotografisë, me renditje alfabetike ose me numër. Fusnotat dhe ilustrimet duhet të njihen duke iu referuar autorsisë e në raste specifike duhet të merret edhe leja për përdorimin e tyre.

Esetë duhet të procesohen në mënyrë elektronike dhe të shtypen.⁷ Eseja ideale do të ishte e gatshme për botim në ndonjë revistë shkencore.⁸ Çdo ese duhet të lekturohet para se të dorëzohet si ese përfundimtare.

Në kuadër të programit të Departamentit ekzistojnë disa lëndë (Shkrimi akademik, Kërkimi dhe shkrimi etnografik, Metodatat dhe teknikat e hulumtimit, etj) me bartësit e të cilave mund të konsultoheni për aspektet e shkrimit akademik antropologjik.

7 Kur ka arsye, pranohen edhe esetë e shkruara me dorë, në letër të bardhë ose të verdhë.

8 Këtu flitet më shumë për esetë e nivelit MA e DR. Esetë e vitit 1,2 dhe 3 BA janë esetë e para, andaj nuk pritet të botohen, por duhet të shkruhen sikur të ishin për botim.

Shtojca b)

Udhëzime etike për hulumtimin në terren, lejet për intervistë, fotografim dhe incizim

Këto udhëzime janë përgatitur duke pasur parasysh parimet e përgjithshme të hulumtimit antropologjik, ku përfshihen metoda të ndryshme si: vrojtimi me pjesëmarrje, intervista, anketa, etj. Disa nga këto parimet kryesore etike janë:

- a. Hulumtuesi/antropologu duhet të ketë parasysh parimin e përgjithshëm të hulumtimit në shkencat shoqërore: antropologu duhet të marrë të gjitha masat që puna e tij hulumtuese të mos e dëmtojë subjektin e tij hulumtues, respektivisht personin e intervistuar dhe marrëdhëniet e tij me ambientin përreth.
- b. Antropologu duhet të ketë kujdes që të mos cenojë privatësinë dhe konfidencialitetin e personit të intervistuar. Andaj, antropologët zakonisht marrin leje (me shkrim) nga personat e intervistuar për punën me ta. Leja nënkupton sqarimin e përgjithshëm të përdorimit të rezultatit të punës së tij. P.sh. personi i intervistuar duhet të dijë nëse përdoret intervista e tij: “Intervista juaj do të vendosen në arkiv të Departamentit të Antropologjisë në UP, ku kanë qasje studentët dhe profesorët por edhe publiku akademik me leje nga departamenti, i cili po ashtu i nënshtrohet parimeve etike” ose “Intervista juaj do të përdoret vetëm për shkrimin e esesë sime në lëndën specifike dhe pastaj do të ruhet në arkiv të DA (ose do të fshihet pas studimit).”
- c. Antropologu duhet të marrë masa konkrete për sigurinë e të dhënave të mbledhura me pëlqim nga personi i intervistuar. Këto masa janë mbyllja me dry e të dhënave në kasafortë apo dhomë, mbrojtja digjitale me fjalëkalime të vështira, vendosja në vende të sigurta dhe konfidenciale, etj. Pra, sidomos në raste kur informacionet janë më sensitive, antropologu duhet të bëjë çmos që të sigurojë se intervistuesi nuk do të dëmtohet.
- d. Antropologu duhet të negociojë marrëveshjen me të intervistuarin dhe të pajtohet për hulumtim dhe mbledhjen e përvojave, përshtypjeve, mendimeve, kujtimeve të tyre mbi baza të informimit të mirë.
- e. Antropologu duhet të ketë parasysh se shpeshherë mendimet e të intervistuarve mund të jenë paragjyquese, fyese, denigruese e ndoshta edhe të papranueshme. Megjithatë, antropologu nuk është ideolog i ndryshimit të “mendësisë” së të intervistuarit, por vrojtues, dëgjues, pyetës e konstatues. Andaj, nuk duhet të ndërhyjë në “emancipimin” e të intervistuarit gjatë procesit të hulumtimit, por vetëm të bëjë vrojtimin, njohjen, dhe të parashtrojë pyetje dhe të marrë përgjigje.
- f. Antropologu nuk duhet të cenurojë gjuhën dhe përmbajtjen e të intervistuarit.

arit, pos në raste të gjuhës fyese e denigruese, ku vendos shenja sepcifike. Sepse antropologu duhet të studiojë stereotipizimet, paragjykimet, botëkuptimet fanatike e shumë praktika e ide tjera, gjithmonë në mënyrë kritike. Këtë mund ta bëjë vetëm pasi të ketë evidenca se ato ekzistojnë.

- g. Në raste kur i intervistuari pajtohet paraprakisht me hulumtimin , por në fund të hulumtimit nuk është i kënaqur dhe nuk pajtohet, antropologu duhet të tërhiqet nga hulumtimi.
- h. I intervistuari duhet të kenë gjithmonë mundësinë të mbetet anonim dhe antropologu duhet të ofrojë atë mundësi çdo herë. Pseudonimet dhe ndryshimet e disa rrethanave tjera të jetës, si masa që merren për të parandaluar identifikimin e të intervistuarit, janë praktika të zakonshme në metodat e hulumtimit antropologjik.
- i. I intervistuari nuk duhet të shfrytëzohet ekonomikisht as të trajtohet pandershmerisht.
- j. Antropologët mund t'i përfshijnë edhe të intervistuesit në hulumtim, respektivisht t'i bëjnë pjesë e hulumtimit të tyre në terren, gjithnjë duke ndjekur parimet etike të përmendura më lartë
- k. Antropologu ka edhe obligime etike dhe profesionale ndaj sponsorëve, mbikqyrësve, kolegëve, institucionit dhe fushës së kërkimit/hulumtimit në përgjithësi
- l. Antropologu hulumtues ka përgjegjësi edhe ndaj interesit të gjerë publik të vendit ku bën hulumtime
- m. Antropologu nuk duhet të abuzojë me punën e tij etnografike në favor të ideologjive radikale.

Udhëzimet etike janë vetëm udhëzime të cilat normativizojnë disa aspekte të hulumtimit, por nuk zgjidhin vështirësit specifike që mund t'i ketë antropologu në terren. Andaj, normat etike janë norma të cilat synojnë t'i përkujtojnë antropologut dhe t'i sensibilizojnë ata, rreth dilemave dhe konflikteve potenciale gjatë punës së tyre në terren. Vendimi i hulumtuesit të antropologjisë gjithmonë duhet të varet në marrëveshje të bëra mbi baza reciproke të informimit dhe pajtimit.

Për më shumë shih: “Ethical Guidelines for Good Research Practice - Association of Social Anthropologists of the UK and the Commonwealth”⁹ dhe “Statement on Ethics: Principles of Professional responsibility” nga American Anthropological Association. ¹⁰

9 http://www.theasa.org/ethics/Ethical_guidelines.pdf

10 <http://www.aaanet.org/profdev/ethics/upload/Statement-on-Ethics-Principles-of-Professional-Responsibility.pdf>

Shtojca c)

Model i formës së marrjes leje për intervistë, fotografim dhe xhirim

Unë (emri i personit që jep lejen) _____

Jap lejen/pëlqimin studentit/hulumtuesit _____

të Departamentit të Antropologjisë (Fakulteti Filozofik, Universiteti i Prishtinës "Hasan Prishtina") të përdor përmbajtjen e intervistës/fotografisë/videoinçizimit tim/e për arsye të studimit në kuadër të projektit hulumtues / programit studimor të Departamentit të Antropologjisë, për përdorim akademik nga ana e tij. Ky pëlqim jepet edhe për ruajtjen dhe përdorimin e intervistës/fotografisë/videoinçizimit në arkiv të Departamentit të Antropologjisë dhe përdorim akademik publik, me leje nga Departamenti i Antropologjisë sipas parime dhe standardeve etike.

- a) Duke përdorur emrin tim të plotë
- b) Inicialet
- c) Pseudonimin
- d) Mjegullimin e fytyrës/Ndryshimin e zërit (si masa kundër identifikimit)

Unë e jap këtë pëlqim vullnetarisht.

.....
Nënshkrimi i personit që e jep lejen

.....
*** Nënshkrimi i hulumtuesit**

Data dhe Vendi

** Pasi kam lexuar/dëgjuar qëllimet e projektit/esesë/temës dhe jam pajtuar me to*

